

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності

16 січня 2019 року

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добрий день, колеги. Прошу сідати. У нас є сьогодні гості, тому давайте ми спочатку запросимо гостей.

(Виступ колядників)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякуємо.

Шановні колеги, ми починаємо наше засідання. У нас сьогодні є декілька законопроектів.

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України з питань удосконалення системи охорони культурної спадщини.

Проект плану роботи Комітету з питань культури і духовності на період десятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання.

Пропозиції Комітету з питань культури і духовності до проекту порядку денного десятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання.

Про лист Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення про надання роз'яснень щодо мови трансляції фільмів в ефірі вітчизняних телекомпаній.

Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про свободу совісті та релігійних організацій" (щодо зміни релігійними громадами підлеглості), на пропозицію народного депутата Єленського.

Хто за такий порядок денний, прошу голосувати. Дякую.

Хто утримався? Дякую.

Отже, колеги, першим у нас стоїть проект Закону про внесення змін до деяких законів України з питань удосконалення системи охорони культурної спадщини. Ви знаєте, що ми розглянули, зал підтримав цей законопроект у

першому читанні. У нас загалом узгоджена позиція щодо другого читання. Я хотів би пану Юрію Крайняку надати слово щодо тих пропозицій, які були в цьому законопроекті, які були враховані.

Будь ласка, пане Юрію.

КРАЙНЯК Ю.О. Дякую.

Ми минулого засідання в листопаді, точніше позаминулого, почали розглядати цей законопроект і закінчили на 22-й поправці.

Зараз ми розглядаємо 21-у статтю Закону "Про охорону культурної спадщини". У даному випадку пропонується ряд поправок затвердити редакційно в редакції, яка вже була узгоджена робочою групою комітету. Поправки 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 36 врахувати редакційно в такій редакції, починаємо з частини третьої.

Частина третя. Якщо власник пам'ятки (її частини) протягом строку, встановленому в попередженні, не вживе передбачених у попередженні заходів щодо її збереження, зокрема у зв'язку з неможливістю створення необхідних для цього умов, власник пам'ятки зобов'язаний укласти договір купівлі-продажу такої пам'ятки (її частини) з відповідним органом охорони культурної спадщини, на підставі якого пам'ятка (її частина) переходить у власність територіальним громадам або державну власність. Викупна ціна пам'ятки встановлюється на підставі експертно-грошової оцінки, що проводиться суб'єктом оціночної діяльності у встановленому законодавством порядку. Протягом трьох місяців після закінчення строку для вжиття заходів, зазначених у попередженні, власник пам'ятки (її частини) зобов'язаний надати відповідному органу охорони культурної спадщини звіт про незалежну оцінку ринкової вартості пам'ятки.

Звіт про незалежну оцінку ринкової вартості пам'ятки розглядається уповноваженою особою органу культурної спадщини, яка впродовж одного місяця складає відповідний висновок та передає його на затвердження до

компетентного органу або ради. Вказаний ним висновок містить рекомендації стосовно прийнятності звіту та розрахунок викупної ціни пам'ятки, яка рекомендується до затвердження.

Викупна ціна пам'ятки визначається шляхом зменшення вартості пам'ятки, визначеної звітом про незалежну оцінку ринкової вартості пам'ятки на суму, встановленій частиною сьомою цієї статті. Викупна ціна пам'ятки національного значення затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері охорони культурної спадщини у встановленому ним порядку. Викупна ціна пам'ятки місцевого значення затверджується відповідною сільською, селищною, міською радою у встановленому нею порядку.

Типова форма договору купівлі-продажу викупу пам'ятки затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері охорони культурної спадщини. Це частина третя.

Частина четверта. Пам'ятка підлягає викупу в примусовому (судовому) порядку у випадку: а) якщо у встановлений цією статтею строк для надання, для затвердження звіту про незалежну оцінку ринкової вартості пам'ятки звіт наданий не був; б) якщо за наслідками розгляду і затвердження наданого звіту про незалежну оцінку ринкової вартості пам'ятки компетентним органом прийнято рішення про відмову його затвердження; в) якщо сторони відмовились від позасудового порядку викупу пам'ятки (її частини); г) якщо оцінка вартості пам'ятки, її частини була здійснена без залучення власника; д) якщо власник та відповідний орган охорони культурної спадщини не дійшли згоди щодо викупної ціни.

П'ята частина. Орган охорони культурної спадщини звертається до Адміністративного суду за місцем розташування пам'ятки з позовом про примусове відчуження відповідної пам'ятки шляхом зобов'язання власника пам'ятки укласти договір купівлі-продажу. Позов про викуп у комунальну власність пам'ятки місцевого значення, яка знаходиться на території

відповідної територіальної громади, може подати виконавчий орган відповідної сільської, селищної, міської ради або орган культурної спадщини, створений у структурі виконавчого органу відповідної ради.

За заявою позивача у справі суд вживає невідкладних заходів для забезпечення позову з метою недопущення відчуження пам'ятки, об'єкта культурної спадщини на користь третьої особи впродовж розгляду справи.

Частина шоста. У разі задоволення позовних вимог суд своїм рішенням затверджує умови договору купівлі-продажу (викупу) пам'ятки, в якому ідентифікує пам'ятку, що стає предметом договору, і визначає викупну ціну такої пам'ятки.

Частина сьома. Викупна ціна пам'ятки підлягає зменшенню на такі суми: бюджетні витрати з підготовки звіту про оцінку майна (у випадку ухилення власника від самостійного здійснення ринкової вартості пам'ятки). Наступне - фінансових санкцій, накладених на власника відповідним органом охорони культурної спадщини, які не були оскаржені власником до суду впродовж шести місяців від дати їх винесення або які залишились чинними після набрання рішенням суду законної сили. Наступне – шкоди, завданої діями або бездіяльністю власника щодо пам'ятки культурної спадщини, розмір якої встановлюється судом. Наступне - сум іншої узгодженої заборгованості власників об'єкту перед державним або місцевим бюджетом (у разі наявності). У випадку, якщо за наслідками судового розгляду буде встановлено, що викупна ціна пам'ятки зменшена за встановленими цією статтею правилами має від'ємне значення, суд визначає викупну ціну в розмірі однієї гривні.

Частина восьма. Договір купівлі-продажу (викупу) вважається укладеним в день набрання чинності рішенням суду про примусове відчуження. Право власності держави або територіальної громади на відповідну пам'ятку (її частину) виникає в момент виплати власнику пам'ятки встановленої судом викупної ціни у повному обсязі за умови, що остаточний

розрахунок відбувся не пізніше ніж на 180-й день від дати набрання рішенням суду законної сили.

Якщо власник пам'ятки не повідомив відповідному органу культурної спадщини інформації про реквізит свого банківського рахунку, відкритого в українському банку, або іншим чином ухиляється від прийняття виконання за договором, зобов'язання з оплати викупної ціни може бути виконано шляхом внесення визначеної судовим рішенням суми в депозит нотаріусу до нотаріальної контори.

У випадку, якщо визначена судом викупна ціна не буде виплачена власнику впродовж 180 днів від дати набрання чинності рішенням суду, договір вважається розірваним наступного дня після закінчення вказаного строку. В такому випадку власник пам'ятки має право звернутися з позовом про відшкодування збитків.

Частина дев'ята. Документами, що підтверджують виникнення права власності держави або територіальної громади є договір купівлі-продажу (викупу), укладеного обома сторонами, або рішення суду, яке набрало законної сили, та документ, що підтверджує виконання набувачем зобов'язань з виплати викупної ціни у встановлені цим законом строки. Вказані документи є підставою для державної реєстрації прав відповідно до закону.

У зв'язку з цим пропонується також відхилити поправки 27, 33 і 35.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую, пане Юрію.

Шановні колеги, ми працювали над цим законом протягом декількох засідань в році, що минув, обговорювали це. Чи є у когось якісь зауваження до запропонованого проекту рішення?

ПОДОЛЯК І.І. Я би просила тільки врахувати, власне, правку 33 і 34. Врахувати.

КРАЙНЯК Ю.О. 34-а була врахована. А 33-я.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 34-а у нас врахована.

ПОДОЛЯК І.І. Ні, врахувати. Бо в нас тут написано, що 33-ю відхилити, а я прошу врахувати, і врахувати так само 34-у.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Про що 33-я правка?

_____. *(Не чути)*

КРАЙНЯК Ю.О. 33-я. Там була ще 104-а ваша поправка...

ПОДОЛЯК І.І. Це ж не моя. 33-я - це моя правка.

КРАЙНЯК Ю.О. Я зрозумів, про що ви кажете.

ПОДОЛЯК І.І. Врахувати. Бо він пропонує цією правкою виключити, власне...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Суть 33-ї поправки?

КРАЙНЯК Ю.О. 33-я поправка полягає в тому, що виключити пункт, яким визначається, що порядок викупу пам'яток об'єкту культурної спадщини встановлюється Кабінетом Міністрів. А з огляду на те, що у нас все це в законі, то в принципі це можна виключити.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Зрозуміло.

34-а у нас врахована редакційно. Ви пропонуєте її врахувати?

КРАЙНЯК Ю.О. Ну у нас, по суті, всі поправки враховані.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. То вона у нас серед врахованих редакційно є.

ПОДОЛЯК І.І. Вона не може бути врахована редакційно, бо вона теж каже, що треба виключити ту статтю, яка є.

КРАЙНЯК Ю.О. Добре. Тоді ми просто можемо написати: ті поправки, що оголошував з самого початку, ми враховуємо редакційно, а поправки 33...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. І 34 враховуємо просто.

КРАЙНЯК Ю.О. Так.

І там питання по строках. Там 180 днів. Чи є цього строку достатньо?

ПОДОЛЯК І.І. Я і дотепер вважаю, що 180 днів забагато є.

КРАЙНЯК Ю.О. Я особисто також вважаю, але Київрада каже, що це замало.

ПОДОЛЯК І.І. Я не хочу ні для преси, ні для нас, я нещаслива цим законопроектом була від початку. Просто якщо ми відчужуємо у власника за цим законом пам'ятку (немає значення, національного чи місцевого значення), згідно з процедурами, згідно з законом, то той, хто відчужує (чи орган місцевого самоврядування, чи центральний орган виконавчої влади), повинен з цим власником розрахуватися і повинен він розрахуватися, як в усіх цивілізованих країнах, максимально швидко. Про те, щоб розрахуватися з ним впродовж року, мови не може бути. Органи місцевої влади, центральні органи

виконавчої влади можуть у своїх видатках, у своїх бюджетах резервувати кошти, якщо вони планують викуповувати ці пам'ятки, при формуванні бюджету на наступний рік і спокійно розрахуватися з власником.

Тут запропонували зменшити до 180 днів. Це скільки?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Півроку.

ПОДОЛЯК І.І. Це півроку, так? Це теж багато. Я пропоную зменшувати, я пропоную 90 днів.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Яка позиція Міністерства культури?

МАЗУР Т.В. Ну, насправді, 180 днів недостатньо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Недостатньо? Чому?

МАЗУР Т.В. *(Без мікрофону)* Тому що в більшості випадків це не планується бюджетним процесом, це видатки, які не можна запланувати. Для того щоб змінити бюджетні призначення існуючі, треба пройти певну процедуру: внесення змін до рішення органу місцевого самоврядування або до Закону про державний бюджет.

ПОДОЛЯК І.І. *(Без мікрофону)* Скажіть, будь ласка, у вас є закладені в бюджеті видатки (це є в органах місцевого самоврядування), де немає жодного Міністерство культури на судові видатки.

МАЗУР Т.В. *(Без мікрофону)* Немає. В Апараті є окремий...

ПОДОЛЯК І.І. *(Без мікрофону)* А чому не розробити нову бюджетну програму?

МАЗУР Т.В. *(Без мікрофону)*

ПОДОЛЯК І.І. *(Без мікрофону)* Якщо можна, я би хотіла, щоб ми просто про це все поговорили нормально.

Якщо центральний орган виконавчої влади (Міністерство культури) або орган місцевого самоврядування... Ми ухвалюємо цей закон. Згідно з цими процедурами і порядком, який ми тут передбачили, вони будуть мати право викупувати пам'ятки в неналежних утримувачів за встановленою ціною. Зрозуміло, що це потрібно КМДА, зокрема, чи органам місцевого самоврядування, якщо говорити загально. Але якщо ми в цьому законі надаємо право пам'ятки національного значення викупувати виключно центральним органам виконавчої влади, тому що проект закону передбачав саме таку концепцію, хоч я вважаю, що і це є неправильно, тому що ми повинні дати право викупувати пам'ятки національного значення органам місцевого самоврядування в тому числі, так? Знову ж таки, це питання до концепції змін, які пропонуються. То ми повинні передбачити гроші чи бюджетні програми. І якщо потрібна нова бюджетна програма на це в Міністерстві культури, значить, її треба запроваджувати чи створювати, цю нову бюджетну програму, на викуп пам'яток. І тоді у нас Міністерство культури з центрального органу виконавчої влади перетворюється в суб'єкта підприємницької діяльності або Фонд держмайна.

Тобто я хочу підсумувати, що в нас найбільші проблеми в деталях законопроектів починаються з концепцій законопроектів.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую, пані Ірино. Ви хотіли сказати, Віталію?

_____. З приводу статті 20 і 21. В чинному законі (так як і ми пропонуємо) у нас стаття 20 передбачає добровільну угоду купівлі-продажу між власником пам'ятки і органом охорони культурної спадщини. Стаття 21, вона і називається і має містити норми, які свідчать про примусове відчуження або викуп. Тому що викуп, саме по собі поняття "викуп" - це є примусова дія. Вона може бути здійснена лише через суд. Якщо ми пропонуємо прописувати в статті 21 дворівневий етап викупу, то це є неправильно. Тому що по суті є правильно, але виписувати є неправильно, тому що ми говоримо про те, що ми повинні зобов'язати, ми ж чітко говоримо, що власник зобов'язаний укласти договір купівлі-продажу. Чекайте, за цивільним законодавством угода є угодою, одна з основних ознак, коли вона укладена добровільно. Якщо ми його зобов'язуємо, то це вже не є угода купівлі-продажу.

Тобто ми маємо говорити про викуп. І це має бути позов до суду. Тому весь перший етап, де ми говоримо про вирішення питання купівлі пам'яток в (*нерозб.*) порядку, ми повинні виключити з цієї редакції. І це цілком нормально регулюється статтею 20. Тому що якщо є згода власника продати цю пам'ятку, то він цілком нормально йде до органу охорони культурної спадщини і повідомляє про свій намір продати цю пам'ятку - і відповідно укладається угода. Це по-перше.

По-друге. Якщо ми вже говоримо про добровільний викуп або добровільний продаж (*нерозб.*) своєї пам'ятки, то ми повинні прописати в статті 20 визначення викупної ціни. Тому що так, як ми виписали у законі зараз, у нас є величезний корупційний ризик. Тому що може бути по суті укладена фіктивна угода між громадянином А. і громадянином Б. І пам'ятка продана, припустимо, за 15 мільйонів...

ПОДОЛЯК І.І. У нас стороною є орган.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, дивіться, у нас зараз не час дебатів, це все можна було говорити перед першим читанням, і потрібно було. Закон прийнятий, ми обговорюємо конкретні поправки. Якщо є конкретна пропозиція, подана депутатом до конкретної поправки, то ми готові були б послухати вашу думку. А те, що ви зараз говорите, треба було казати перед першим читанням.

Юрію, будь ласка.

КРАЙНЯК Ю.О. Я перед першим читанням це викладав навіть письмово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Мова йде про депутатів, які проголосували за це в першому читанні.

Будь ласка.

КРАЙНЯК Ю.О. Дивіться. У нас дійсно є розмежування між статтями 20 і 21. 20 стаття, вона стосується безпосередньо добровільного викупу. І там процедура, вона закладена в тому, що якщо сторони уклали договір всупереч переважного права місцевого органу, наприклад, так, органу культурної спадщини, то в такому випадку йдеться про переведення прав та обов'язків покупця по цьому договору на орган, якщо він вважає це необхідним. За ціною, яка між ними узгоджена, так. Тому що якщо вони будуть узгоджувати таке за заниженою ціною, то, в принципі, це орган культурної спадщини має викупувати в тому числі й за заниженою ціною. І там є відповідні запобіжники, які передбачені.

ПОДОЛЯК І.І. *(Не чути)*

... але якщо це угода. ... угода нормальна, то це нормально...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, просто колега Лесюк повинен іти, а нам потрібно прийняти рішення.

КРАЙНЯК Ю.О. А те, що стосується 21-ої стаття, то 21-а - це процедурні питання, вона не регулює добровільний викуп. Вона просто визначає, що у випадку, якщо добровільна процедура неефективна, вона не дала якогось результату, то у такому випадку застосовується стаття 21-а. Тобто вона не регулює ті питання, про які ви кажете.

І тепер з приводу добровільності договору. Договір дійсно, це за замовчуванням, це добровільна процедура двох або декількох осіб. Але законодавство передбачає ряд випадків, коли здійснюється примусовий викуп. Це передбачено Цивільним кодексом, це передбачено, нещодавно була прийнята нова редакція, зміни до Закону про акціонерні товариства щодо примусового викупу акцій. Це передбачено було Законом про примусовий викуп земельних ділянок для суспільних потреб. І це передбачено навіть Конституцією.

Єдина вимога Конституції, яка міститься стосовно цього, яка перешкоджає сьогодні це робити, це те, що написано, що право власності не може виникати на викуплене майно раніше, ніж був здійснений розрахунок. І ми про це щойно говорили, до речі. 180 днів у нас по цій редакції, яку ми обговорюємо, передбачено, якщо не був здійснений розрахунок, то відповідно скасовується сама по собі ця угода. Але угода не обов'язково добровільна.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, будь ласка.

_____. Шановні колеги, по 180 днів є така пропозиція, передбачити наступну частину: у випадку, якщо визначена судом викупна ціна не буде виплачена власнику впродовж 180 днів з дня набрання рішенням суду,

викупна ціна збільшується на подвійну облікову ставку Національного банку за кожен день, що минув від дня набрання рішенням законної сили, до дати остаточного розрахунку. Договір вважається розірваним наступного дня після закінчення дворічного строку після дати набрання рішенням законної сили.

ПОДОЛЯК І.І. Чия це поправка?

_____. Це на додаток. Про що мова іде? Якщо ми не встигли розрахуватися, то нас треба наказати тим, що ми сплачуємо більше. Тому що людина втрачає можливість отримати ту суму, яка передбачена рішенням суду, вчасно. Але ... *(не чути)*

Ми в Київській дійсно затвердили таку програму викупу. Але ця програма монетизується лише після того, як є конкретне рішення суду, що набуло чинності. Ми можемо не вгадати в бюджетному процесі за 6 місяців, це неможливо. Давайте ми накажемо місцеві ради, які несвоєчасно реагують на рішення судів, тим, що якщо вони не встигли, вони сплачують пеню. А рішення суду втрачатиме чинність через 2 роки. Це достатньо тривалий строк для того, щоб припинити весь цей процес, який був розпочатий. Тим більше, слід враховувати процеси виборів, процеси формування нових рад. Там може припасти це рішення у виборчу кампанію. Тобто бюджет доволі часто затверджується зі значними затримками. Це все...

ПОДОЛЯК І.І. Все, що стосується органів місцевого самоврядування, мені навіть трошки дивно це слухати, те, що ви говорите. Тому що так, як формуються бюджети органів місцевого самоврядування, ті можливості, які вони мають, ще раз кажу, щодо забезпечення фінансового певних програм, які розробляють органи місцевого самоврядування, це не пов'язано ні з якими виборами, ні з чим, це пов'язано з наповненням бюджету і нормальним плануванням та з розробкою програм.

І 100 відсотків, що Київська міська державна і Київська рада має будь-які можливості. Слухайте, у вас бюджети більші в три рази як бюджет в цілому Міністерства культури. Тому, якщо у вас є програма порятунку пам'яток від їхнього знищення шляхом викупу, то ви можете цілком її зробити. Це не прив'язано ні до чого.

_____. Ми погоджуємось. Пані Подоляк правильно каже. Ми можемо шість місяців, навіть скоротити до трьох місяців....

ПОДОЛЯК І.І. Слухайте, якщо ви забрали у людини її власність, то ви повинні....

_____. Не забрали ще. Право власності...

ПОДОЛЯК І.І. Ви повинні з людиною розрахуватись, тому що ви її забезпечуєте судом, що вона не може нічого зробити з цією власністю.

_____. Вона зруйнована.

ПОДОЛЯК І.І. Почекайте, вона може бути зруйнована, а може не бути зруйнована. Ми ще будемо довідуватись, чи там балкон знищений, і хочуть цю пам'ятку...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якби я був таким власником, то я би пішов домовлятись: в мене зараз не викупаєте, давайте мені з пенею заплатіть краще через два роки, мені буде вигідніше.

_____. Бюджетний процес триває протягом року. Ми можемо шість місяців, або три місяці, або навіть місяць встановити, але наслідок такий, як зривання договору, він доволі обтяжливий. Я лише про це кажу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, ще раз кажу, ми довго над цим законом працювали. Нам потрібно прийняти рішення, винести цей закон в зал і в залі приймати рішення про зауваження до тих чи інших правил, бо інакше це буде безкінечно.

Тому я би просив, якщо в членів комітету немає іншого бачення, поставити на голосування пропозицію підтримати цей законопроект.

ПОДОЛЯК І.І. Я пропоную ще Мінкульту дати висловитися щодо цього законопроекту.

КРАЙНЯК Ю.О. Ми ще не весь прочитали.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте тоді поставимо ту частину, яку ми з вами... Я би пропонував всі блоки обговорити, а тоді поставити загалом з урахуванням правок, це було би швидше. Скільки в нас це займе часу?

КРАЙНЯК Ю.О. За хвилин 15 можна буде прочитати. Тут найбільша проблема з приводу санкцій в тому, що вони дуже відрізняються в залежності від пропозицій. Є пропозиції пані Подоляк, з якими в принципі можна погодитись, які санкції, які саме поправки обрати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якщо ми будемо обговорювати це хвилин 15, то пан Ярослав зараз вийде і за 5 хвилин повернеться.

ЛЕСЮК Я.В. Я свій голос передаю пану Новинському.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Не можна передати свій голос пану Новинському навіть в питанні церкви, тим більше, в питанні цього.

НОВИНСЬКИЙ В.В. А чому не можна?

ЛЕСЮК Я.В. По цьому питанню передаю, а далі передаю Єленському. Я через 10 хвилин повернусь.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте обговорювати далі.

ЛЕСЮК Я.В. Я через 10 хвилин повернусь.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми засікли час.

КРАЙНЯК Ю.О. Добре. Тоді починаю з 38 поправки.

(Загальна дискусія)

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Без мікрофону)* Не передавали, тільки порівняльну таблицю, а самого тексту немає повністю.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це не той закон, почекайте! Колега Новинський про інше турбується.

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Без мікрофону)*

КРАЙНЯК Ю.О. Починаємо розглядати блок по відповідальності, починаючи з 38 поправки. Отже, пропонується в Закон про охорону

культурної спадщини внести зміни в частині відповідальності, зокрема за проведення будь-яких робіт на пам'ятці щойно виявленого об'єкту культурної спадщини, їх території, охоронюваній археологічній території, в охоронних зонах, історичних ареалах, населених місць без погодження та дозволів відповідного органу культурної спадщини, передбачених цим законом, або відхилення від них. Отже, в чинній редакції – це від 1-ї до 10 тисяч гривень. Редакція, прийнята в першому читанні, – від 5 тисяч до 15 тисяч гривень.

ПОДОЛЯК І.І. І ми її погоджуємо.

КРАЙНЯК Ю.О. Це те, що ви погодили. В редакції Білозір, поправка 38, 7-10 тисяч. Білоцерковець, 15-30. І Левченко, 10-15. Ну, напевно, давайте дочекаємось голову.

_____. Виправити щодо самої відповідальності. От у чинній редакції записано, що відповідальність настає за проведення будь-яких незаконних робіт, що можуть завдати або завдали шкоди пам'ятці, її території. Треба, щоб ми прийняли в першому читанні (я, звичайно, розумію, що поправки депутатської немає), але ми обмежили відповідальність, тому що ми сказали, що за проведення будь-яких робіт на самій пам'ятці і її території. А те, що відбувається поза територією пам'ятки, нас уже не цікавить, хоча воно може зруйнувати Софію Київську, вона впаде.

КРАЙНЯК Ю.О. Добре. Давайте пропозицію.

_____. *(Без мікрофону)*, що передбачені і кримінальним законодавством, та межа, розмір штрафу в адміністративному кримінальному має зберігатися Тобто ми не можемо в адміністративному встановити відповідальність як штрафу – не штрафу в кримінальному.

КРАЙНЯК Ю.О. А ми ще дійдемо. Я з вами повністю погоджуюсь і тому, в принципі, зараз же можна це питання врегулювати.

_____. *(Без мікрофону)* Але до самої санкції на початку ми не визначили фізичних клієнтів відповідальність за адмінправопорушення. Ми не можемо врегулювати Законом про охорону культурної спадщини питання відповідальності адміністративної фізичних осіб, бо це питання вже врегульоване, вони не можуть бути врегульовані Кодексу про адмінправопорушення.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це інше питання.

ПОДОЛЯК І.І. *(Без мікрофону)* Це слово там корелюється чи не корелюється по певним сумах – це філософське, насправді, питання. Тому що якщо ми бачимо, що це теж стосується загрози для якоїсь унікальної пам'ятки, окей, ми можемо...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. В Кримінальний кодекс просто.

ПОДОЛЯК І.І. Ми можемо встановлювати. А те, куди зміни вносяться, ну, це вже наступне питання.

(Загальна дискусія)

КРАЙНЯК Ю.О. Ну просто які можуть бути тут пропозиції? Фізичних осіб, підприємців?

(Загальна дискусія)

КРАЙНЯК Ю.О. Давайте послухаємо Київраду, тому що це теж їхня ідея була.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Від Київради. Ваша позиція яка в цьому питанні?

_____. ... *(не чути, без мікрофону)*

КРАЙНЯК Ю.О. Ви ж бачили законопроект. І це було ...

_____. *(не чути, без мікрофону)* ... і розмір не буде відрізнятися від... Ну, прирівняні до юридичних або фізичних осіб, підприємці, то, в принципі, погодитися можна.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, вони синхронні.

_____. Якщо відповідальність юридичних і фізичних осіб буде однакова, то все нормально.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це правильно.

_____. *(не чути, без мікрофону)* ... сплачують тисячу 700 і продовжують порушувати...

ПОДОЛЯК І.І. Мова іде про те, що це має регулюватися цим Кодексом про адміністративні правопорушення, але Законом "Про охорону культурної спадщини".

_____. І для фізичних осіб.

_____. *(не чути, без мікрофону)* ... для юридичних осіб це

...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Звичайно.

_____. Кодекс про адміністративні правопорушення не може визначати відповідальність юридичних осіб.

КРАЙНЯК Ю.О. Тоді воно виходить із статті Закону "Про охорону культурної спадщини", ми виключаємо фізичних осіб-підприємців. І орендарів також?

_____. Так.

КРАЙНЯК Ю.О. Але ж Київрада якраз найбільше про орендарів і виступала, принаймні...

ПОДОЛЯК І.І. А Київradі яка різниця кого обкладати штрафами?

КРАЙНЯК Ю.О. Вони казали, що це дуже важливо, щоб...

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, почекайте, орендар... Відповідальний все одно власник. Є орендар, а це відповідальність власника, що він пустив цього орендаря на підставі ...

ПОДОЛЯК І.І. І власник буде за кордоном, це теж не буде працювати.

_____. В законі написано: замовник робіт є.

_____. Ну, так він замовник робіт, він несе відповідальність як замовник робіт. Вони не пропонують замовника виключити. Якщо орендар порушує законодавство про охорону культурної спадщини як фізична особа, то можна звернутися до нього або в порядку ... провадження, або відповідно до Закону "Про охорону культурної спадщини", якщо він є юридичною особою, яка порушує законодавство. Але застосовувати орендаря як особу, на яку накладається стягнення як орендаря за порушення, неможливо, тому що орендар не несе ...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, послухайте, ще раз кажу, він несе відповідальність перед власником, а власник несе відповідальність перед державою, як і будь-який орендар будь-якого майна. Давайте не будемо вигадувати нові стосунки в правовому полі.

КРАЙНЯК Ю.О. Тобто ми виключаємо ФОПів і орендарів.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

КРАЙНЯК Ю.О. Тепер по безпосередньо самій відповідальності за проведення будь-яких робіт на пам'ятці, щойно виявленого об'єкту культурної спадщини, їх території, охоронюваній археологічній території, охоронних зонах, історичних ареалах, населених місць без погодження та дозволів відповідного органу. Тобто це будь-які роботи чи роботи, які тягнуть за собою певні наслідки.

_____. Власне, тому я і пропоную повернутися до редакції, яка є зараз, тому що будуть роботи проводитися поза територією, впаде пам'ятка, а ми будемо робити вигляд, що ми підняли відповідальність.

_____. Ця редакція, яка на сьогоднішній день є, вона нормальна і виважена. Крім того...

ПОДОЛЯК І.І. ...в законі.

_____. В законі, в 44-й, в частині першій.

Крім того, ми зараз змінюємо відхилення від отриманих дозволів, але він ще також не узгоджується з іншим законодавством.

ПОДОЛЯК І.І. Добре. Працювали над цим півроку...

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре, добре. Ми ще не перейшли, давайте, ми ще не перейшли до цього питання. Будь ласка.

МАЗУР Т.В. (?) Відхилення також не можна, не може накладатись санкція за відхилення від ДБНів, тому що ця відповідна процедура вже прописана в Законі про регулювання містобудівної діяльності. Так само зараз має право накласти штраф за відхилення і...

КРАЙНЯК Ю.О. Тобто пропозиція Міністерства культури вона в тому, щоб залишити статтю 44-у взагалі в тій редакції, як вона зараз є?

МАЗУР Т.В. В тій редакції, яка є. Тим паче, що внесені зміни по об'єктах всесвітньої спадщини і вже враховано невиконання припису органу охорони, вже є. І якщо ми зараз змінимо в цій редакції, в якій пропонується, 8202, ми приберемо те, що вже було зроблено нормально.

Єдине, що ми можемо дійсно – це збільшити розмір санкцій.

(Загальна дискусія)

_____. *(Не чути)*

МАЗУР Т.В. Але орган може ініціювати внесення в реєстр? Я розумію, чим спричинена ця проблема в Києві: тим, що довгий час є щойно виявлені об'єкти, які не переносяться в реєстр, ця робота не ведеться, а треба якось реагувати. Я думаю, що очевидно було б правильним зробити, перенести їх в реєстр, бо цей об'єкт ще може і не стати пам'яткою. А ви санкції за пам'ятку застосовуєте до власника.

Тобто, якщо ви хочете зберегти, треба не штрафувати власника, а перенести в реєстр і потім від нього вимагати виконувати охоронні зобов'язання. Це було би правильним і так працює весь світ.

_____. Ця робота ведеться, направляються матеріали. Але реальні заходи по збереженню об'єкта культурної спадщини...

МАЗУР Т.В. Але щойно виявлена пам'ятка, вона може ще і не стати пам'яткою.

(Загальна дискусія)

МАЗУР Т.В. Якщо ви бачите, що пам'ятка руйнується, ініціюйте внесення в реєстр і вона вноситься в реєстр.

_____. ... у нас немає механізму зупинити будівельника...

_____. Ця процедура дуже довга.

МАЗУР Т.В. Ця процедура, це скільки? Об'єктивно скільки? Місяць часу.

_____. Це науковці...

МАЗУР Т.В. В момент, коли ви приймаєте рішення про взяття на облік як щойно виявлену пам'ятку, у вас уже мають бути дослідження необхідні для прийняття цього рішення.

_____. У нас є списками взяті пам'ятки, на яких потрібно зробити облікові. Це 1900 об'єктів по місту.

МАЗУР Т.В. Це було неправильно.

_____. Так, нам треба цю роботу зробити. Це було неправильно, ми вважаємо, так. Але за цей час, поки ми готуємо документацію, власники щойно виявлених руйнують їх, доводять до руйнації, перебудовують, надбудовують. А у нас немає механізму їх зупинити, оштрафувати.

МАЗУР Т.В. Як це немає механізму?! Попереджувати ви можете?

_____. Ну, попереджувати.

МАЗУР Т.В. Поки ви попередили, ви чекаєте відповідь, ви вносите її до реєстру. Місяць чекаєте, поки попередження виконується, надалі ви вносите до реєстру. Почуйте, що цей об'єкт, він може і не бути пам'яткою.

_____. Він не стане пам'яткою - ми не будемо його штрафувати.

МАЗУР Т.В. Це те саме, що оштрафувати когось, хто щось хоче вкрати, бо вам здалося, що людина потягнулася до чиєїсь кишені...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги! Почекайте! У нас іде дискусія з приводу, як ви чуєте...

(Шум у залі)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колего Подоляк і колего Єленський, будь ласка, одну хвилинку! У нас іде дискусія щодо щойно виявлених пам'яток, ви чуєте цю дискусію. В мене запитання до вас: ви підтримуєте позицію Київської адміністрації чи Міністерства культури в цьому питанні?

ПОДОЛЯК І.І. Мінкульту. Я вважаю, лише трохи в іншій редакції - підвищити штраф.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я зрозумів. Рухаємося далі.

_____. Тобто всі зміни до Закону "Про охорону культурної спадщини" - ми їх розглядаємо в тому контексті, що ми залишаємо редакцію

статті 44, чинну редакцію статті 44, і лише тільки говоримо про розміри штрафних санкцій? Правильно?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ви почули?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Там проблема не тільки у щойно виявлених об'єктах.

_____. Ну звичайно, що це плюс, що ми підвищуємо штрафи, але з цими щойно виявленими пам'ятками, яких більшість у місті, і за яких громадськість постійно нас...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А чому ми їх не можемо вносити в реєстр?

(Шум у залі)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А від кого це залежить - внести в реєстр?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Подання Києва.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це дуже великий обсяг часу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну от Мінкульт каже, що це місяць.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це не місяць.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А скільки?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Одну пам'ятку - це треба дослідити науковцям, хто там жив, хто був архітектором, зробити облікову...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так це все відомо!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А ви в цей час уже караєте, так?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Що?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Поки він досліджує, ви...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ви покараєте людину, а потім виявиться, що там жив "Пупкін", а архітектор - "Бубкін", які взагалі ніякого значення не мають, але людина буде покарана ні за що.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. В законі написано, що роботи на щойно виявлених об'єктах мають виконуватись за письмовим дозволом і за погодженою проектною документацією з органом охорони. Якщо на об'єкті виконуються роботи без виконання цієї статті, що робити?

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А у нас механізму немає!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І як його карати? Або не карати. Або попереджувати, що повинен бути дозвіл і повинен бути погоджений проект. Виконуються роботи без проекту, без дозволу - що робити?

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекайте, в даному випадку ми можемо говорити про штрафні санкції. Ми ж все одно виключили нововиявлені об'єкти з викупу. Ми викупуємо лише пам'ятки. А штрафні санкції можуть бути тут.

МАЗУР Т.В. Давайте встановимо відповідальність за невиконання зобов'язань органу охорони культурної спадщини.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекайте!

_____. У нас є. ... у нас невиконання припису органу охорони культурної спадщини ті самі є.

_____. Припис видається на пам'ятки.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, в цій ситуації ми говоримо лише про санкції. Справді, закон вимагає, що якщо є ново виявлений об'єкт, то з ним щось робити можна з узгодженням з відповідним органом. Якщо забудовник або власник робить це без такого узгодження, то, в принципі, санкції на нього можуть бути, тут біди в цьому немає, тому що ми говоримо лише про санкції ведення робіт на нововиявлених об'єктах. Крапка.

МАЗУР Т.В. Але, можливо, не варто, тому що якщо є невиконання припису, то дуже добре було б, якщо орган охорони це побачить, зробить припис і за невиконання вже оштрафував. Це він може вже зробити по чинній редакції статті 44, яка вже діюча, вже внесли.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А ми можемо тоді доповнити статтю 44, що це стосується також і нововиявлених об'єктів, і все.

_____. Ні, тільки припис.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Щодо у пам'яток та нововиявлених об'єктів.

Давайте ми тоді таким чином. Юро, зрозуміли, так?

КРАЙНЯК Ю.О. У нас же немає санкцій у 44-й статті за невиконання...

_____. 25 січня вона запроваджується нашим законом поіменно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Є. У нас санкції по ЮНЕСКО є, вони вступають, але там були за пам'ятки. Ми доповнюємо цю статтю теж нововиявленими об'єктами.

КРАЙНЯК Ю.О. Доповнити щодо припису, так?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

Ви почули. Чуєте, колеги? Ви почули, що ми пропонуємо? Доповнити статтю 44, яка передбачає покарання за невиконання приписів органів культурної спадщини щодо пам'яток, доповнити теж і нововиявлених об'єктів. Таким чином ми враховуємо вашу пропозицію і з Мінкульту знаходимо спільну позицію.

КРАЙНЯК Ю.О. А відповідальність яка буде за це?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У чинному законі є.

_____. Там є.

_____. А яка там?

_____. Я зараз скажу, почекайте.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це наш новий Закон про ЮНЕСКО.

КРАЙНЯК Ю.О. І тоді давайте просто пройдемося по санкціях, які зараз є. За проведення будь-яких незаконних робіт, що можуть завдати або завдали шкоди пам'ятці, археологічній території охоронюваної зони та історичним ареалам населених місць у розмірі від тисячі до 10 тисяч зараз. Редакція, що була прийнята в першому читанні, від 5 тисяч до 15 тисяч (те, що Ірина Ігорівна підтримує). Білозір пропонує: 7 – 10; Білоцерковець: 15 – 30 і Левченко: 10 – 15.

_____. Але чинна редакція залишається...

КРАЙНЯК Ю.О. Так. Тобто факт правопорушення залишається таким самим, як є, нічого не змінюється.

_____. Щодо приписів. За невиконання приписів, те, що з 25 січня набуває сили, це 50 – 100 неоподаткованих мінімумів. Це 750 – 1700 гривень. Ну, це мало, треба збільшувати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Звичайно. Це не те, що мало, це взагалі нічого.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Я хочу зауважити, що ці санкції не змінювались з 2000 року.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте збільшимо ці санкції (в цій статті) в усьому законі.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. . *(Без мікрофону)* Взагалі треба було б неоподатковуваний мінімум переглянути. 17 гривень у нас вже років 20.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, дивіться, чекайте! Чекайте! У нас було 5-15. Мені здається, це нормальна вилка в залежності від ситуації, тим більше, вона була у першому читанні.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Нижня межа там в 5 разів, а до вищої добавимо 5 тисяч.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну так і що?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 5-15 нормально.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Нормально. Тим більше, що це колеги Подоляк пропозиція до першого читання. Там всі інші: 1-10, 5-15, 7-10, 15-30 (це Білоцерковець пропонував), 10-15. Ну, буде у нас 5-15. Тут великої різниці, якщо чесно...

ЛЕСЮК Я.В. Ні, ні. Чим менша межа, тим воно менше корупції.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну у нас 5-15, це нормально.

ЛЕСЮК Я.В. А от 7-10.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, 7-10 – це верхня планка низька, тому що Київська адміністрація пропонувала взагалі 15-30. Тут ми залишаємо верхню планку вищою.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Тобто Білоцерковця.

ЛЕСЮК Я.В. 30, так?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 15.

ЛЕСЮК Я.В. А нижню?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Нижня 5.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте зробимо 10-15.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте 10-15.

ПОДОЛЯК І.І. То Левченко пропонував.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну і хай буде, врахуємо поправку Левченка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Хорошо.

КРАЙНЯК Ю.О. Ми врахували поправку 40. 38, 39 – вони відхилені.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ідемо далі.

КРАЙНЯК Ю.О. За недодержання вимог щодо захисту, збереження, утримання, використання, реставрації, реабілітації пам'яток, в тому числі тих вимог, що передбачені охоронними договорами, умисне доведення їх до стану руйнації зараз від 1 тисячі до 10 тисяч. В першому читанні знову 5–15, Білозір – 7-10, Білоцерковець...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, 10-15. Якщо ми вже цю логіку взяли, це те саме.

ПОДОЛЯК І.І. Там більше повинно бути.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А?

ПОДОЛЯК І.І. Я вважаю, там більше повинно бути.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А чинну редакцію ми повертаємо повністю 44-у чи ні?

КРАЙНЯК Ю.О. Повністю.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 44-а – с дополнением.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні, мається на увазі те, що ви прочитали, це та редакція, яка проголосована в першому читанні...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Віталій, почекайте.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте 10-15 і пішли далі.

ПОДОЛЯК І.І. Я вважаю, що більше треба.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну розкажіть чому.

ПОДОЛЯК І.І. За недодержання вимог щодо захисту, збереження і так далі, вважаю, що цілком може бути, що Білоцерковець запропонував.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 15-30.

ЛЕСЮК Я.В. Та давайте, хай буде.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ніхто не проти?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре, хай буде 15-30.

КРАЙНЯК Ю.О. Тобто 42-гу ми прийняли. 41, 43 відхилено.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

КРАЙНЯК Ю.О. За неподання, несвоєчасне подання або подання явно недостовірної інформації про виявлення в процесі земляних, будівельних, шляхових, меліоративних та будь-яких інших робіт об'єкту культурної спадщини в чинній редакції від 100 до 1 тисячі. В першому читанні там є різниця – 500...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Юридичні й фізичні особи.

КРАЙНЯК Ю.О. Але фізичних осіб ми звідси прибираємо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

КРАЙНЯК Ю.О. 500-1000. Білозір – 500-700, Білоцерковець – 500-1000 (це те, що Ірина Ігорівна підтримує) і Левченко - 1000-2000.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Тут необхідно 10-15.

ПОДОЛЯК І.І. Що 10-15?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тут нема такого взагалі, це зовсім інший пункт, це пункт 3-й: "За неподання, за несвоєчасне подання, за подання недостовірної інформації, виявленої в процесі земляних, будівельних робіт об'єктів культурної спадщини".

Дивіться, у нас є 500–1000, в принципі, це є в чинній редакції. Це, як була пропозиція Білоцерковця. Ми просто забираємо звідти фізичних осіб, оскільки ми їх забрали з тексту закону, і залишаємо 500–1000.

КРАЙНЯК Ю.О. Це редакція, яка прийнята в першому читанні.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так. Це редакція, яка прийнята в першому читанні.

КРАЙНЯК Ю.О. Тоді ми взагалі просто все відхиляємо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

Далі. Умисне неукладення у встановлені законодавством строки власником (орендарем) пам'ятки щодо нововиявленого об'єкту спадщини

охоронного договору, порушення передбаченого охоронним договором режиму використання пам'ятки щодо виявлено об'єкту культурної спадщини. € 500–1000.

(Загальна дискусія)

КРАЙНЯК Ю.О. За ухилення власника пам'ятки або уповноваженим органом від підписання охоронного договору або за порушення ним режиму використання пам'ятки. Тобто в даному випадку іде в чинній редакції 100–1000. В першому читанні: 500–1000. Білозір: 500-700. Білоцерковець: 10 тисяч– 20 тисяч. Левченко: 1000–2000..

Пропонується редакція в прийнятому першому читанні 500–1000. Тобто ми нижню планку збільшуємо в 5 разів, а верхню залишаємо.

(Загальна дискусія)

МАЗУР Т.В. Ну ми ж не можемо людину притягнути двічі до відповідальності за одне і те саме правопорушення. Ми тоді притягнемо за проведення робіт без дозволу.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так залишаємо, правильно?

_____. Отут дивіться. Одну секунду, якщо дозволите. У нас у перших двох пунктах ми замінили "1000–5000 " на "10–15", так?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

_____. В перших двох пунктах. Тепер в наступних двох пунктах чинної редакції від 100 до тисячі. То є смисл до 5 тисяч дійти.

(Загальна дискусія)

КРАЙНЯК Ю.О. Ну, у нас щойно в попередньому пункті була первісна санкція 100–1000. Ми її збільшили...

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Почекайте, колеги, залишаємо 500–1000, як було всюди. Ми не можемо фантазувати! У нас є поправки від депутатів, було 100–1000, 500–1000, 500-700, 500–1000, 1000-2000. Це все, що у нас було.

Можемо збільшити цю норму, зробити дійсно 500–5000 всюди.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 1000 – 5000.

КРАЙНЯК Ю.О. Це те, що зараз.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

А що Мінкульт каже про санкції за цими пунктами?

МАЗУР Т.В. Нам здається, що чим більше, тим краще, але запропоноване нас абсолютно влаштовує.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Все, 1000 – 5000, ми її підвищили, врахували думку Мінкульту.

Ідемо далі.

Юро, будь ласка.

КРАЙНЯК Ю.О. За порушення режиму історико-культурного заповідника чи історико-культурної заповідної території. Це те, що додається. В чинній редакції її немає, тобто потрібно ще вводити таку відповідальність.

_____. Я думаю, що треба. Чому не треба?

МАЗУР Т.В. А кого штрафувати будемо?

КРАЙНЯК Ю.О. Порушника.

_____. Посадових осіб.

КРАЙНЯК Ю.О. Ні, почекайте, тут же порушник ...

МАЗУР Т.В. Вони не підпадають.

КРАЙНЯК Ю.О. Тут уже юридичних...

МАЗУР Т.В. За порушення режиму історико-культурного заповідника.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Як це визначити що таке "порушення режиму"?

МАЗУР Т.В. Історико-культурного заповідника. У вас пів-Києва територія історико-культурного заповідника. Кого штрафувати будемо?

_____. Справа в тому, якщо там якісь роботи проводяться, то ця санкція буде в першій частині.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Почекайте, ми не розуміємо до кінця що таке "режим", скажу вам чесно.

_____. І кого притягувати до відповідальності будемо?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це ми забираємо.
Далі.

КРАЙНЯК Ю.О. Ще нова відповідальність за непередачу в установленому порядку знайдених під час археологічних розвідок...

_____. Це викидаємо, бо юридичні особи не проводять розвідки.

КРАЙНЯК Ю.О. Рухомих предметів, пов'язаних з нерухомими об'єктами культурної спадщини на постійне зберігання до музеїв, до державних фондосховищ, у яких зберігаються музейні предмети і музейні колекції, що є державною власністю і належать до державної частини музейного фонду України.

_____. Це відповідальність для фізичних осіб врахована, вона передбачена кодексом законів про адміністративні правопорушення.

МАЗУР Т.В. Крім того, на сьогодні розглядається зміни до Кримінального кодексу у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми прибираємо цей пункт. Погодилися?

МАЗУР Т.В. Це кримінальна відповідальність.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, це непередача в установленому порядку знайдених під час археологічних ...

Далі.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Юридична особа, і тому ми це забираємо.

КРАЙНЯК Ю.О. За розміщення зовнішньої реклами, вивісок, інформаційних табличок на пам'ятках щойно виявлених об'єктах культурної спадщини, їх території та зонах охорони без письмового дозволу органу охорони культурної спадщини.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре, лишаємо.

_____. Щодо реклами є заперечення, тому що чинна редакція Закону "Про рекламу" не передбачає письмового дозволу ...

Тому щодо вивісок, інформаційних табличок на пам'ятках можна залишати, але рекламу треба викидати, тому що...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Яка ваша позиція?

КРАЙНЯК Ю.О. Зовнішню рекламу ми прибираємо, вивісок інформаційних ...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

КРАЙНЯК Ю.О. І розмір відповідальності.

В першому читанні прийнято 500-1000. Білозір: 500–700; Білоцерковець: 5000–10000; Левченко: 1000–2000.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми вже всюди ставили 500-5000, то хай так і лишається. 1000-5000.

Ірино Ігорівно, ми забрали відповідальність за порушення режиму цих заповідних зон, бо ми не знаємо, що таке "порушення режиму". І забрали там за "не передачу в установленому порядку знайдених під час археологічних розвідок (розкопок)", тому що це археологи, а вони не юридичні, а фізичні особи. Це іншим законом регулюється. Забрали "за розміщення зовнішньої реклами" - ми забрали, а лишили "вивіски, інформаційні таблички", тому що реклама теж регулюється іншим законом. Поки вас не було.

Йдемо далі.

КРАЙНЯК Ю.О. Ще одна нова відповідальність, ми про неї говорили, це за повторне невиконання приписів відповідного органу охорони культурної спадщини. У нас первісна лише тільки вводиться, та, що ми казали. Розмір відповідальності. Якщо у нас за первісну зараз 60-100, а за повторну пропонується одразу з 10 тисяч.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, так само 1000-5.

ПОДОЛЯК І.І. А як реагувати на повторне невиконання? Як первинне невиконання припису і повторне невиконання припису - воно є просто невиконання припису.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Можна штрафувати постійно за невиконання припису.

(Загальна дискусія)

КРАЙНЯК Ю.О. Йдеться про те, що первісний припис вона не виконала, потім іде повторний припис.

ПОДОЛЯК І.І. То це буде невиконання повторного припису.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Забираємо це. Все. Ми це забрали.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Нам потрібно привести у відповідність до статті 3 Закону "Про охорону культурної спадщини", тому що у нас після адмінреформи зникло поняття органу охорони культурної спадщини обласної, районної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. У нас самі ці адміністрації і стали органом охорони культурної спадщини.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Поправок не було нічиїх.

(Загальна дискусія)

МАЗУР Т.В. (?) У нас система органів, визначена на початку закону, вона є сталою, а оце визначення, воно суперечить переліку тих органів охорони культурної спадщини, які визначені в статті 3.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Якби була створена робоча група, то ми би сіли і це все опрацювали.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А що не так в 45 статті?

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. В 45-й потрібно привести назви органів охорони культурної спадщини так, як це написано в статті 3 Закону "Про охорону культурної спадщини". Тому що тоді теж приймалося це набагато швидше навіть ніж зараз, і там не поміняли...

МАЗУР Т.В. Органом охорони культурної спадщини і є обласна державна адміністрація і Київська міська. Тому не можна тут писати "орган охорони Київської міської державної адміністрації", бо такого немає в принципі. Сама Київська міська є органом охорони.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А структурний підрозділ...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Структурний підрозділ?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Якщо КМДА вирішить делегувати ці повноваження структурному підрозділу - так, але формально звертатися до КМДА, бо по закону вона є органом охорони.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І орган охорони має виносити санкції. Значить, це має бути розпорядження Голови Київської міської державної адміністрації про накладення санкцій. *(Шум у залі)* Або так. Так, або так.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А про санкції повинен Голова підписати?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Або наказ про передачу цих повноважень. Конкретний наказ.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. В межах своїх повноважень.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А положення затверджене, в якому є такі повноваження?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Положенням не делегуються повноваження.

ПОДОЛЯК І.І. Це ухвали. Чи я не знаю, як вони там називаються, в раді. Ухвала про розмежування повноважень між структурними підрозділами. Може бути комплекс, а може бути точково вибрано. Може бути точково.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А якщо замінити на керівника або заступника керівника органу охорони?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Зараз буде або Голова КМДА, або заступник Голови КМДА.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Але зараз так і є: Голова або заступник...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Або таким чином: керівник або заступник керівника органу охорони.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Воно зараз так є: голова або заступник.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ми просто приводимо у відповідність до закону.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Органом охорони є обласна державна адміністрація, а не департамент. Воно просто відповідає статті 3.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Але органом охорони є не департамент, а обласна...

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ...можна написати: "...керівником або заступником керівника органу охорони...", а не КМДА.

ПОДОЛЯК І.І. Ми вже просто перетворюємо просто закон у я не знаю що.

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Можна там написати "орган охорони", а не "Київська міська державна адміністрація".

(Загальна дискусія)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так, цілком можна, тому що в статті 3 написано, що "органи охорони культурної спадщини: Київська міська адміністрація...".

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Але в статті 3 написано, що орган охорони є виконком, але тут, у статті (чинній редакції) написано, що санкції призначає голова відповідної місцевої ради. Ми тоді загубимо... *(Шум у залі)* Тоді у вас буде виконком накладати санкції. От треба просто подумати, як вам тоді... Ми можемо й так написати, але...

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Послухайте! Нам треба його сьогодні прийняти.

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Без мікрофону)*

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Юра, давайте закінчувати. Будь ласка, зберіться.

КРАЙНЯК Ю.О. Зміна до статті 92-ї Кодексу про адміністративні правопорушення.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Там ще спецрахунок.

КРАЙНЯК Ю.О. Не було поправок по спецрахунку.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, далі. Йдемо далі. Поправок по спецрахунку не було. Йдемо далі.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* А чому не представлено основного закону? Чому...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. До якого основного закону?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я вам все пояснив перед початком засідання.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так що, немає...

ПОДОЛЯК І.І. Як нема?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я вам все пояснив перед початком засідання.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Він ще не готовий?

ПОДОЛЯК І.І. Ми ще не закінчили ще один. От ми зараз 8202 пройдемо.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Ви вже перетворюєте на фарс розгляд цього законопроекту.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якого?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Проект другого читання.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну тому що ви розмовляєте. Беріть участь, прочитайте, скажіть свої поправки, давайте пропозиції.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Якщо ми не будемо спілкуватися, то це забере ще більше часу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, бачите. Тоді спілкуйтеся, а ми будемо працювати над законопроектом, я не проти.

КРАЙНЯК Ю.О. Зауважень більше не було.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По спецфонду?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Сказали, що не було правок.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Що у нас ще?

КРАЙНЯК Ю.О. Адміністративні санкції.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, всі дивилися? Давайте по санкціях швиденько пройдемо по всіх до кінця. На яких ми закінчили?

КРАЙНЯК Ю.О. Ми закінчили Законом про охорону культурної спадщини. Мова йде тепер про Кодекс про адміністративні правопорушення.

Перше. "Умисне неукладення у встановлені законодавством строки власником, орендарем, користувачем..." "Орендарем" ми залишаємо, відкидаємо?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Відкидаємо.

КРАЙНЯК Ю.О. "...пам'ятки щойно виявленого об'єкту культурної спадщини охоронного договору або порушення, передбачене охоронним договором, режиму використання пам'ятки щойно виявленого об'єкту культурної спадщини".

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вони ж є дзеркальним відображенням чинної статті 44-ї. Тому якщо ми в 44-й залишили санкції, то і 92-у необхідно залишити.

КРАЙНЯК Ю.О. Тобто 92-ю ми також залишаємо ті санкції, вірніше, правопорушень, які є.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Да, які є в 44-й.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую, домовились.

КРАЙНЯК Ю.О. Домовились. Тоді у нас по 92-й за ухилення від підписання охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини, яку ми санкцію ставимо?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Там була санкція від 1 тисячі до 5 тисяч.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 1000–5000, так, як ми ставили.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Давайте для фізичних осіб, щоб були такі ж, як для юридичних. Тоді вони не будуть перекидувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Всі з цим погодилися, 1000-5000.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, ніхто не проти, щоб ми санкції виписали 1000-5000 відповідно до цих?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Да, да.

КРАЙНЯК Ю.О. Добре. Кримінальний кодекс. "Доведення відповідальною особою об'єкту культурної спадщини до його пошкодження або знищення". Зараз немає такої статті. Пропонується в первісній редакції (в редакції, вже прийнятій Верховною Радою) штраф до 250 мінімальних заробітних плат, обмеження волі на 3–6 років, позбавлення волі на 3–6 років.

Подольак пропонує виключити, Голуб пропонує штраф 500 тисяч і обмеження волі на 5 років, Білоцерковець 15–20 тисяч.

_____. *(не чути, без мікрофону)* ... підтримати. Доводжу до вашого відома, що ... тому що будь-які археологи, які досліджують пам'ятки археології, тоді доводять її до знищення. І доведення відповідно цієї особою пам'ятки до знищення – ми їх будемо ...

(Загальна дискусія)

МАЗУР Т.В. Справа в тому, якщо можна, декілька слів. Вже дуже давно іде робота над зміною статті 298 Кримінального кодексу у зв'язку з ратифікацією Конвенції про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями, до якої приєдналася Україна. На сьогоднішній день іде робота, ну, вже, мабуть, річна з Міністерством юстиції, створена робоча група, і опрацьовується цілий розділ до Кримінального кодексу, працює науковий інститут. Якщо ми зараз будемо не виважено, точково змінювати, воно ж все рівно зміниться потім у зв'язку з ратифікацією Конвенції, яка передбачає підготовку імплементаційного законодавства, тому не варто чіпати, на сьогоднішній день змінювати формулювання по статті 298, оскільки там...

ПОДОЛЯК І.І. Що ви пропонуєте?

МАЗУР Т.В. Не змінювати статтю Кримінального кодексу.

КРАЙНЯК Ю.О. Тобто прийняти дві поправки Ірини Ігорівни.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Яка позиція ваша?

_____. Ми хочемо зазначити, що на сьогодні 298-а не працює часто, органи прокуратури жодного кримінального провадження (*не чути, без мікрофону*) ... пояснюють це тим, що недосконале кримінальне законодавство. Це напрацювання Київського місцевої прокуратури спільно з ... Але якщо найближчим часом міністерство розробить більш якісь ретельні заходи в Кримінальному кодексі ...

МАЗУР Т.В. У нас є висновки інституту Корецького, які говорять, що це має бути окремий розділ, який пов'язаний з комплексом і культурних цінностей...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, давайте так. Колеги, давайте ми зараз, оскільки дійсно ведеться робота, приймемо поправки Подоляк. Добре? І по двох пунктах, які ми обговорювали щодо кримінальної відповідальності, щодо в умисному незаконному знищенні, пошкодження об'єкта культурної спадщини. Добре?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Добре.

КРАЙНЯК Ю.О. І залишилася ще тільки 104-а поправка, яку пропонують прийняти, це ваша поправка, там в Перехідних положеннях щодо Кабінету Міністрів, який має затвердити порядок проведення викупу.

І пропонується ще додати поправку комітету, яким доручити центральному органу виконавчої влади, що здійснює державну політику у сфері охорони культурної спадщини протягом трьох місяців з дати набрання чинності цього закону затвердити типову форму договору купівлі-продажу, викупу пам'яток, про що ідеться. Просто про цей договір ідеться безпосередньо в тексті.

ПОДОЛЯК І.І. Я розумію, але моя філософська база говорить мені, що ця розробка цих типових договорів сама по собі не має жодного сенсу. Договір може бути будь-який, і не треба нічого розробляти, ніякого договору. Договір – це угода між двома сторонами. Але якщо ви аж так сильно наполягаєте, щоб вони ще розробляли як бюрократична система ще якийсь типовий договір, то я думаю, що вони скачають з Інтернету типовий договір...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Почекайте, а чия це пропозиція?

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ірино Ігорівно, якщо ви не наполягаєте на цьому, давайте ми з цього не будемо робити, бо філософія справді говорить про те, що договір можна... Все, ми це не приймаємо.

Колеги, ми в принципі пройшли по цьому законопроекті. Отже, пропонується поправки 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 36 врахувати редакційно, в редакції, яка була зачитана. Поправки 33, 34 врахувати просто, так як це пропонувалось. Поправки 27, 35 відхилити, оскільки поправку 33 ми врахували. Прийняти поправку 40, відповідно інші, які цього стосуються, є відхиленими, прийняти 42 поправку.

В редакції першого читання виключити окремі згадки для фізичних осіб і врахувати це редакційно по всьому тексту законопроекту. Далі привести норми відповідальності за невиконання цього законодавства, оскільки ми прибрати звідти фізичних осіб, до норми 1000-5000 мінімальних неоподаткованих мінімумів в статтях, які ми говорили, по всьому тексту законопроекту.

КРАЙНЯК Ю.О. Потім ми прибираємо відповідальність взагалі. Тобто поправки 54, 55, 56, 57, 58, 59, вони відхиляються. 60, 61, 62....

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Бо ми виключили взагалі ці пункти. Це те, про що я вам говорив.

Кодекс про адміністративні правопорушення.

КРАЙНЯК Ю.О. Поправки з 65 по 90 можна прийняти редакційно, зробивши їх синхронно відповідальності, як передбачено в Законі "Про охорону культурної спадщини".

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тобто ми приводимо ці цифри до того самого рівня відповідальності.

КРАЙНЯК Ю.О. Приймаємо поправки Подоляк. 98

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 98.

КРАЙНЯК Ю.О. І наступна 101.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Друга поправка Подоляк 101? Давайте перевіримо. 98, а друга, тут просто в нас опечатка.

Умисне незаконне знищення або пошкодження об'єкта культурної спадщини. Те, що до Кримінального кодексу Подоляк пропонувала виключити. Це 101?

КРАЙНЯК Ю.О. Це одна і та ж сама стаття. Це також 98.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це теж 98? Добре, ми з'ясували. Це поправка 98. Все?

КРАЙНЯК О.Ю. 104-у прийняти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 104-у прийняти. Все?

Колеги, хто за те, щоб рекомендувати до розгляду цей законопроект за основу і в цілому з пропозицією щодо поправок, які були мною щойно озвучені, прошу голосувати. Хто за це, прошу голосувати.

Лесюк Ярослав, ви не голосуєте за цей законопроект? Голосуєте. Дякую. Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято. Так, дякую.

Ми переходимо до наступного питання. Наступне питання. Ми зараз швидко, не будемо забирати час. Проект плану роботи Комітету з питань культури і духовності на період десятої сесії Верховної Ради восьмого скликання. Цей план вам є розданий.

Хто за те, щоб його...

_____. *(Не чути)*

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Буде виїзне засідання, ми пропонували. Колеги, щодо виїзних засідань, ми обговорювали пропозицію провести виїзне засідання в Тернополі, присвячене долі замків України. Оскільки на території Тернопільщини найбільше є замків і палаців, провести це на Тернопільщині.

ЛЕСЮК Я.В. Це коли?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте узгодимо, коли ми можемо це зробити. В травні, мабуть, краще, так?

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тиждень 20-го травня виїзне засідання. Так?

ПОДОЛЯК І.І. *(Не чути)* ... Ви знаєте, що є новий законопроект про переміщення культурних цінностей?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Знаємо.

ПОДОЛЯК І.І. Ми ніяк не можемо його, як і багато інших законопроектів, включити в порядок денний. Що ми можемо зробити для того, що ми на комітеті його внесли на розгляд, чи як, я не знаю.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми можемо почати його розглядати навіть без включення в порядок денний.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ірино Ігорівно, ми розглянемо цей законопроект на комітеті. Дивіться, дату ми же зможемо потім поміняти.

Отже, у нас виїзне засідання в Тернополі щодо замків, так, як ми говорили.

Якісь інші пропозиції є?

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Поки що ми дивимось на травень, але буде швидше – буде швидше.

Так, ми обговорювали, щоб підняти проблему соціального забезпечення священнослужителів. Про це піднімають багато хто із священнослужителів всіх конфесій. Я думаю, що це всіх стосується і нічого поганого в цьому б не було.

НОВИНСЬКИЙ В.В. ... всіх?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Всіх. Всіх.

(Загальна дискусія)

ПОДОЛЯК І.І. Але якщо ми будемо соціальне забезпечення священнослужителів, при всій повазі, за рахунок місцевих бюджетів знову вирішувати...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ірино Ігорівно, ні, ми не плануємо. Це пропонується обговорити і зробити "круглий стіл".

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре, домовилися. Ми потім визначимо до порядку денного.

Отже, колеги, хто за те, щоб затвердити порядок денний з пропозиціями щодо відповідних "круглих столів", які ми зараз обговорили, і виїзного засідання в Тернополі, прошу голосувати. Хто за? Дякую. Всі. Дякую.

Колеги, наступна пропозиція.

(Шум у залі)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Виїзне засідання? Ми на травень планували...

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, рухаємося далі.

Пропозиції Комітету з питань культури... Це що таке?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це пропозиції до порядку денного сесії. Це ми формально повинні подати...

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. В першому розділі зазначені законопроекти, які вже були розглянуті комітетом і плануються на розгляд Верховної Ради. В другому розділі внесені законопроекти, які ще не розглядалися, але плануються комітетом...

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Там є 8021 про переміщення, Ірино?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, значить, треба додати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Річ у тому, що він же ж був два рази не прийнятий у порядок денний... Він навіть у переліку електронному порядку денного...

ПОДОЛЯК І.І. Я ж про це говорила, що ми не можемо його проголосувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте ми поставимо сюди, нічого страшного. Нічого страшного.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І на виключення. Особливо уважно список на виключення треба переглянути. Там низка законопроектів, постанов і законопроектів, які втратили свою актуальність...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, хто за те, щоб прийняти пропозиції комітету до проекту порядку денного десятої сесії Верховної Ради восьмого скликання? Прошу голосувати. Дякую. Рішення прийнято.

Наступне.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Одноголосно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 1 - утримався.

(Шум у залі)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Все, що у нас тут стоїть, ми все проголосували.

Наступне. Про лист Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення про надання роз'яснення щодо мови трансляції національних фільмів в ефірі вітчизняних телекомпаній. Колеги, пропонується, щоб наш апарат розглянув цей лист, підготував пропозиції, і тоді вже ми їх затвердимо.

Хто за таке рішення, прошу голосувати. Дякую. Рішення прийняте.

Колеги, ми переходимо до проекту Закону "Про внесення змін до Закону України "Про свободу совісті та релігійні організації" (щодо зміни релігійними громадами підлеглості).

Значить, ми розглядаємо це питання з ініціативи колеги Єленського, для того щоб... Я не знаю, чи ми прийматимемо сьогодні рішення. Зараз ми його обговоримо. Якщо ми його обговоримо, ми приймемо рішення. Або вирішимо перенести, або може бути будь-яке інше рішення.

Відповідно до частини 5 статті 44 Закону "Про комітети Верховної Ради" прийняті комітетом акти можуть бути переглянутими, тому прошу вас проголосувати за те, щоб переглянути рішення комітету, прийняте за результатами розгляду проекту Закону "Про внесення змін до Закону України "Про свободу совісті та релігійні організації" (щодо зміни релігійними

громадами підлеглості), реєстраційний номер 4128, повернутися повторно до його розгляду по суті...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Якого часу цей закон?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 2016 року.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. 2016 року. Тобто щоб ми ще раз повернулись до розгляду цього законопроекту.

Хто за таке рішення, прошу голосувати. Дякую.

Отже, ми можемо починати...

НОВИНСЬКИЙ В.В. А я проти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так. 1 - проти. Дякую.

Колеги, я хотів би надати слово зараз колезі Єленському, і попрошу вас, пане Вікторе, теж пояснити причини вашої ініціативи повернення до цього законопроекту і ваші пропозиції, якими ви пропонуєте доповнити чи змінити цей законопроект.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Законопроект 4128 був зареєстрований 23 лютого 2016 року. Розглядався він також в 2016 році, в червні 2016 року, в присутності священнослужителів різних церков і релігійних організацій, які висловлювали свої пропозиції і свої міркування з цього законопроекту. Після цього була постанова комітету, що ми виносимо його в редакції комітету. Але з того часу пройшло 2,5 роки. За ці 2,5 роки цей законопроект знаходився в центрі уваги правозахисного товариства, релігійних громад, релігійних центрів, управлінь, міжнародної громадськості.

Ми знаємо, що патріарх Кирил писав з цього приводу листи Генеральному секретарю ООН, писав листи лідерам "Нормандської четвірки", писав листи Генеральному секретарю Всесвітньої Ради Церков. Після цього було багато "круглих столів". Я розповідав про цей законопроект на різних міжнародних і вітчизняних площадках. Я знаю, що і Вадим Владиславович багато зробив, щоб популяризувати цей законопроект і отримати, так би мовити...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Запрет.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. ...фідбек (feedback) на нього. Я намагався врахувати всі ті зауваження, всі ті міркування, всі ті положення, які лунали на адресу цього законопроекту. Один раз, наприклад, я був на міжнародній конференції в Тбілісі, яку вів суддя Конституційного Суду Грузії, там присутній був представник Московського патріархату. І суддя каже: "Слухайте, ми, очевидно, тут зібралися, ми всі інші питання послухаємо потім, але давайте зараз послухаємо дискусію представника Московського патріархату і пана Єленського з приводу цього".

НОВИНСЬКИЙ В.В. Московский патриархат – то есть, это Украинская Православная Церковь.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Нет, нет.

ПОДОЛЯК І.І. Неважно.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Нет, це представник Московського патріархату.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Російської Православної Церкви, мається на увазі.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Так, Російської Православної Церкви, це заступник завідувача синодального відділу Руської Православної Церкви.

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Без мікрофону)* Її назва "Російська Православна Церква". Там немає ніяких доповнень...

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Поправляю колегу Новинського. Тоді не були внесені ще зміни до Статуту Російської Православної Церкви, і там було визначено: "Русская Православная Церковь", другое название "Московский патриархат". На Архієрейському Соборі 2017 року це уточнення знято, і я тепер називаю просто "Російська Православна Церква".

Отже, після того, як всі були зібрані зауваження, були зібрані всі міркування, було вирішено зробити іншу редакцію цього законопроекту, яка би врахувала всі ті міркування і особливо врахувала би міжнародні документи і рішення Європейського суду з прав людини. Значить, Загальна декларація прав людини говорить нам про те, що невідокремленою частиною релігійної свободи і свободи совісті є право на зміну своїх переконань.

Український Закон "Про свободу совісті" дає право кожній релігійній громаді як в Україні, так і за її межами, бути підпорядкованим будь-якій релігійній громаді і вільно змінювати своє підпорядкування. Однак, в який спосіб це може бути зроблено, в законі не сказано.

Тому я пропоную на ваш розгляд редакцію статті 8, яка передбачає, що рішення про зміну підлеглості релігійною громадою ухвалюється на загальних зборах релігійної громади.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Цей механізм жодним чином не регулюється чи регулюється?

СЛЕНСЬКИЙ В.Є. Цей механізм не регулюється, але в цьому документі є відсилки до статуту релігійної громади. Тобто, наприклад, тут ідеться про те, що дуже багато було нарікань і дискусій, скарг, в тому числі з боку патріарха Кирила, про те, що принцип самоідентифікації, він є неприйнятний, хоча самоідентифікація вказує на добровільність належності людини до тієї чи іншої релігійної громади, а вже як ця людина ідентифікує себе: через обрізання чи через хрещення, через конфірмацію, це її справа і справа релігійної громади. Йому не подобалось і багатьом не подобалось, що там ідеться про участь як ознаку членства в громаді, як участь в релігійному житті громади, хоча, в який спосіб людина може брати участь в житті релігійної громади, регулює сама громада: чи це десятинна, чи це причастя, чи це якийсь інший послуг.

Коротше, щоб не було спекуляцій на цю тему, я просто переніс з рішення Європейського суду з справ людини у справі "Святомихайлівська парафія проти України", що рішення про членство, тобто в який спосіб громада може приймати і виключати своїх членів, виключно вирішує сама громада.

Отже, передбачає цей законопроект, що рішення про зміну підлеглості або відповідних змін та доповнень до статуту ухвалюється загальними зборами релігійної громади. Це, по-перше.

Рішення про зміну підлеглості та внесення відповідних змін ухвалюється не менш як двома третинами, тому що це були зауваження релігійних діячів, які казали, що більшістю, це не стала більшість, якщо просто більшістю, і ці дві третини, вони вираховуються від необхідної для визнання повноваженими загальних зборів релігійної громади. Тобто в деяких статутах, а ми продивились дуже велику кількість релігійних статутів, сказано, що збори є повноважними, коли на них є дві третини членів громади, в іншому – більше половини, в протестантських там по-іншому.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тобто в нас, колеги, хочу нагадати, що в попередньому проекті, який ми розглядали, була половина. І колега Єленський пропонує збільшити це до двох третин.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Тобто йдеться про те, що ми в кожному разі відсилаємо до статуту тієї чи іншої релігійної організації. Я хочу нагадати, що ми не можемо більш конкретно прописувати механізми переходу, механізми скликання зборів, механізми голосування на зборах, тому що Європейський суд з прав людини в своїх рішеннях зобов'язує державу поважати автономність релігійної громади і, до речі, зобов'язує і закликає, вірніше, керівні органи релігійного об'єднання також поважати автономність релігійної громади.

Далі. Рішення про зміну підлеглості та внесення відповідних змін або доповнень до статуту засвідчується підписами членів відповідної релігійної громади, які підтримали таке рішення. Далі воно, це рішення, підлягає змінам до статуту. Значить, оце рішення змін до статуту підлягає реєстрації в порядку, встановленому статтею 14-ю. Зміна підлеглості релігійної громади не впливає на зміст права власності та інших речових прав таких релігійних громад, крім випадку, встановленого статтею 18 цього закону.

І нарешті, оскільки ми повинні поважати права меншості, то частина громади, не згідна (я пропоную таку норму) з рішенням про зміну підлеглості, має право утворити нову громаду і укласти договір про порядок користування культовою будівлею і майном з їхнім власником або користувачем.

Далі. Що стосується процесу переходу. Коли громада приймає таке рішення, то пропонується встановити мораторій на відчуження її майна, тому що те, що називається...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Давайте зараз установемо мораторій на відчуження майна. От зараз.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Хорошо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми зараз це і обговорюємо.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Без этих переходов.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так ми зараз це і обговорюємо.

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Без мікрофону)* ... спочатку перехід, а потім мораторій.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Дивіться, вже були неодноразові випадки, коли громада хоче змінити і ухвалює рішення про зміну майна, пробачте, про зміну підлеглості, і в цей час починаються операції з її майном. Я думаю, що це не є справедливо. Це було вже таких кілька випадків в останні, причому, місяці. Тому пропонується в статтю 18 внести позицію про заборону вчиняти будь-які дії, наслідком яких може стати відчуження майна релігійної організації після того, як вона почала цей процес і до того, як вона цю процедуру не закінчить.

Крім того, пропонується (це має ну дуже опосередковане, але має відношення до зміни підлеглості, тому що щоб убезпечитися від того, що називається рейдерськими всякими захопленнями) встановити чіткі (і цього давно від нас вимагали, вірніше, від законодавців) критерії, чіткі документи, які потрібні для реєстрації Статуту релігійної організації, і в тому числі ті документи, які необхідні для того, щоб громада змінила свою підлеглість. От, власне кажучи, і все. Це зміни до Закону України "Про свободу совісті та релігійні організації". І всі релігійні організації, всі, без винятку.

Неодноразово просили, практично я хочу зробити такий екскурс, практично починаючи з 2014 року, всі ті запити, які ставила Всеукраїнська

рада церков і релігійних організацій перед законодавцем, вони всі були виконані. Всі.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

СЛЕНСЬКИЙ В.Є. Ні, вони не можуть бути всі враховані. Ну, наприклад, тюремне капеланство, так? Для цього є окремий закон. Право на відкриття загальноосвітніх шкіл - це була зміна до Закону "Про освіту". Я сподіваюсь, ви за нього голосували. Так, голосували.

І єдине, що залишилося не виконане, це "Єдине вікно", тобто релігійні організації говорили про те, що вони не хотіли б двічі, хотіли б уникнути подвійної реєстрації. *(Шум у залі)* Це зміни до Закону "Про державну реєстрацію". Воно ліквідує цю подвійну реєстрацію.

Я закінчив доповідь.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую, колего.

Колеги, хто ще хоче висловитися з цього питання?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Вопрос можно задать?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Будь ласка.

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Без мікрофону, погано чути)* Пане Вікторе, а хто підписав (?) цей законопроект, який ви нам зараз пропонуєте?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я вам відповім. Це пан Віктор пропонує, щоб наш комітет підтримав запропоновані ним зміни. Ми проголосували за таке рішення перед початком нашого розгляду відповідно до Регламенту Верховної Ради. Після цього ми реєструємо цей законопроект за тим самим номером з

літерою "д", і він виноситься для голосування в зал, якщо ми підтримуємо ці пропозиції.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Я можу сказати?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, будь ласка.

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Без мікрофону, погано чути)* До цього моменту ще законопроект не зареєстрований на сайті Верховної Ради Апаратом Верховної Ради.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну звичайно, це пропозиції, які ми зараз розглядаємо.

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Без мікрофону, погано чути)* ... закон ще доопрацьовується.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Що саме?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Он еще дорабатывается, этот законопроект, командой пана Еленского еще дорабатывается.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну він уже зараз вніс його нам на розгляд.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Цей законопроект нам был роздан два часа назад. Или полтора часа назад.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Ну невозможно с ним ознакомиться. С ним должны были поработать юристы, дать свои заключения по этому поводу. На этот законопроект должно быть вот такое же точно заключение Научно-экспертного управления Верховной Рады, правового управления Верховной Рады. До речі, до цього законопроекту, смотрите, это всего лишь две строчки здесь, что было до этого, а здесь вот 8 листов изменений в Закон "О свободе совести и религиозных организациях".

И вот висновок Научно-экспертного управления Верховной Рады щодо цього законопроекту. Здесь сказано: "За результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно відхилити". Он не отвечает... *(не чути)* И нарушает... *(не чути)*

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Саме тому, враховуючи побажання Науково-експертного управління, колега Єленський і запропонував це покращення, щоб це врахувати.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Уважаемые коллеги, дайте мне высказаться.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Будь ласка.

НОВИНСЬКИЙ В.В. І не перебивайте, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Будь ласка.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Для того, чтобы принять правильное решение нами всеми здесь, депутатами, мы же ответственные люди, мы не можем просто так, ориентируясь на слова господина Еленского, принимать решение. Мы должны были получить заключения. Этих заключений по вот этому законопроекту нет! Это раз.

По этому законопроекту, вот на одном листочке, было заседание Всеукраинской рады церков. И по нему тоже было обращение Всеукраинской рады церков, чтобы не принимать этот законопроект, в том числе и от Патриарха Филарета.

СЛЕНСЬКИЙ В.Є. Такого не було.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Секундочку. Було.

По этому законопроекту есть. Надо обратиться во Всеукраинскую раду церков, чтобы они дали свои заключения по этому поводу. Этого тоже не было сделано.

Мы получили этот законопроект, он только что был разработанный, час назад, полтора часа назад, как можно по нему принять решение, а завтра уже его выносить в зал Верховной Рады, вы мне скажите? Это нарушение Закона о Регламенте. Это нарушение Закона о комитетах Верховной Рады Украины.

Этот законопроект, 4128, уже был в порядке денному Верховной Рады 20 декабря. Это есть на сайте. После того, я вам напомним Закон о Регламенте, после того, как законопроект был зарегистрирован в порядке денному, мы не имеем права его "доопрацьовувати", только "за дорученням" Верховной Рады. А голосования Верховной Рады по этому поводу не было!

Этот законопроект может быть рассмотрен в первом чтении, вот ваш этот, на одном листочке, только после этого можно рассматривать какие-то изменения и вносить их. Сейчас этого сделано не было. То, что вы сейчас делаете, вы нарушаете законы. Вы законодатели, вы должны всем показать пример, как это делается! Но вы, наоборот, сами нарушаете законы и всем даете такой пример, как нужно нарушать законы.

Я выступаю еще раз, Николай Леонидович, чтобы этот закон снять сейчас с рассмотрения, сделать все то, что я сейчас сказал. И только после этого приступить к рассмотрению этого законопроекта. Но мы полтора часа

назад его взяли, как можно принимать решение? Здесь восемь страниц текста! Это важнейший законопроект для украинцев.

Я вам напоминаю дату, которая сегодня, 16 января, 5 лет назад уже принимались некие законопроекты. Сейчас, если вы его примите, завтра он будет в зале Верховной Рады и "наслідки цього прийняття" будут иметь хуже последствия, чем те, которые были 16 января 5 лет назад. Это я вам гарантирую.

Вы делаете это все за дорученням Президента Порошенка. Он создал свою церковь, не церковь даже, а политическую организацию з релігійною назвою. Дайте я закінчу!

СЛЕНСЬКИЙ В.Є. Так, звичайно.

НОВИНСЬКИЙ В.В. И сейчас ему нужно сделать все, чтобы как можно больше приходов переходило в эту вновь созданную им церковь. И вы хотите большевицкими методами делать коллективизацию. Не надо этого делать!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Мені дуже приємно, що ви так підвищили Президента Порошенка до статусу Вселенського патріарха Варфоломія і що ви його так цінуєте. Ми поважаємо...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Это политическая организация з релігійною назвою, это некий департамент Администрации Президента.

Если этот закон будет принят, то это будет иметь серьезные последствия для гражданского общества. Вы даете причину для ухудшения и для больших напряжений в гражданском противостоянии.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Дивіться, заради справедливості скажу. Ви бачите, що зараз, на жаль, дійсно використовується дуже часто релігійна ситуація в Україні тими представниками навіть не українського, а суспільства сусідньої країни як елемент гібридної війни для розкручування цього протистояння.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Вы к кому это обращаетесь? К пану Еленському это обращаетесь?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. І до нього, і до вас, до всіх.

І для того, щоб уникнути такої ситуації, очевидно держава повинна внормувати це і захистити права віруючих всіх конфесій.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Николай Леонидович, как можем принимать решение, когда законопроект нам был роздан полтора часа назад, скажите, пожалуйста? Это вообще невозможно!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А я вам скажу, що, на жаль, провокації і протистояння продовжуються і вдень, і вночі, щодня, і ми про це читаємо. І зволікання в цьому — це потакання тим порушенням прав віруючих всіх конфесій, в тому числі, можливо, і тієї, яку ви, наприклад, представляєте, тієї церкви, до якої ви ходите. Тому що цей законопроект не про одну церкву, він внормалізовує ситуацію в релігійному світі.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Так давайте его изучим, подойдем к этому вопросу тщательно, не так, как, понимаете, полтора часа назад нам его раздали, сейчас приняли решение, завтра вынесли в зал Верховной Рады. Нельзя так делать!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Будь ласка, Ірино Ігорівно.

ПОДОЛЯК І.І. З вашого дозволу, колеги. По-перше, я б хотіла, щоб трошечки ми збили емоції. Комітет діє виключно в межах своїх повноважень. Ми зараз не розглядаємо питання винесення його в зал. Ми зараз розглядаємо питання, пов'язане з текстом доопрацьованого законопроекту.

Як уже стверджував пан Єленський, як уже підкреслював Микола, справді, цей законопроект був 2016 року, і я теж була співавтором цього законопроекту, але ми маємо право згідно з Регламентом...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Не маєте права ніякого.

ПОДОЛЯК І.І. Послухайте, ми з вами зараз не діалоги будемо. Я би хотіла закінчити те, що я говорю.

Ми маємо право згідно з Регламентом повернутися до розгляду уже нами прийнятого рішення і його переглянути. Це все в межах.

Як там стаття, Микола, Закону "Про Комітети Верховної"?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Частина п'ята.

ПОДОЛЯК І.І. Частина п'ята статті 44-ї Закону "Про комітети Верховної Ради". Отже, ми це робимо абсолютно нормально. За цей час, справді, багато чого змінилося, виникло багато нових обставин, і для того, щоб не нашкодити жодній релігійній організації, ми, власне, пропонуємо цю процедуру. І я вважаю, що ми повинні...

Ще одне. Я не знаю, знову ж таки, як хто, мене цей законопроект цікавив, він для мене був надзвичайно важливим, власне, тому, що ви зазначили, що він стосується важливих елементів суспільного політичного життя в державі. І тому впродовж тих двох років, і професор Єленський не дасть збрехати, ледь не щотижня ми з ним спілкувалися і обговорювали все, що стосується цього законопроекту 4128. Скажіть, що я говорю правду?

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Народний депутат Подоляк говорить правду!

ПОДОЛЯК І.І. Так. Дякую.

І тому кому це було важливо і хто хотів працювати над цим законопроектом, то він це робив. Для мене ця редакція, яку ми бачимо зараз, вона взагалі не є новиною. Ми ще роздумували, чи це робити одним законопроектом, чи двома, чи п'ятьма, чи десятьма, але всі ці процедури, тобто там немає нічого абсолютно нового, там немає нічого, що руйнує, там є тільки те, що дає будь-яким релігійним організаціям можливості і інструменти.

Тому я пропоную, власне, сьогодні цей законопроект розглянути, ухвалити наше рішення. І чи він буде завтра винесений у сесійну залу, чи він не буде винесений в сесійну залу – це вже запитання, так би мовити, не сьогоднішнього дня.

Дякую.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Я еще раз хочу вам напомнить, что после того, как законопроект 4128 был зарегистрирован и был в повестке дня Верховной Рады 20 декабря, его уже нельзя "доопрацьовувати", надо получить решение Верховной Рады.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Почекайте!

НОВИНСЬКИЙ В.В. Секунду! Я сейчас обращаюсь с официальным письмом к вам, чтобы вы понимали, что вы порушаете Закон Украины "Про Регламент".

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре. Але скажіть мені, будь ласка, яку саме статтю ми порушуємо?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Там все написано.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ви можете це сказати? Прочитайте, будь ласка.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Смотріть, там все написано.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А я вам скажу: ніяку. Ми діємо виключно відповідно до чинного...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Нет.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Більше того, я що хочу сказати? Дивіться, в попередньому варіанті, в редакції попередній, був 51 відсоток. І я сам дискутував з колегою Єленським, тому що я вважаю, що це занадто низький відсоток. Але тоді ці процеси переходу не були настільки актуальними, як зараз. Зараз вони стали актуальними. І наше завдання – зробити так, щоб не були громадські протистояння.

НОВИНСЬКИЙ В.В. всі переходи... *(Шум у залі)*

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, ні! Ми допомагаємо тому, що якщо громада захоче кудись перейти або не переходити, її права і майно церкви були захищеними і щоб це не викликало кровопролиття, на що сподівається дуже багато людей. Наша відповідальність – не допустити кровопролиття, забезпечити права. Тому тут сказано: "Релігійні організації (це новація, запропонована паном)..." *(Шум у залі)* Одне коротке речення прочитаю: "Релігійні організації можуть бути обмежені у здійсненні права власності

лише у випадках і порядку, передбаченому законом," – і ніяк інакше. Ми захищаємо права релігійних організацій.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Давайте якщо ми захищаємо права релігійних організацій, давайте отримаємо висновки і тоді після цього будемо приймати рішення. Мы сейчас без каких-либо выводов тех людей, которые должны нам такие выводы сделать, научно-экспертное управление Верховной Рады и правовое управление Верховной Рады, мы принимаем решение, это что ответственность?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, я з вашого дозволу...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Чим вас не влаштовує діючий закон?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми зараз обговорюємо чинний законопроект. Я тільки коротко востаннє скажу, що, дивіться, ніхто не забороняє...

НОВИНСЬКИЙ В.В. 20 з чимось років він працює, цей законопроект. Що ні? Нащо порушувати всю систему взаимоотношень между всеми церквами? Зачем вы это делаете? Я вам еще раз говорю, вы розпалюєте міжконфесійну ворожнечу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колега, колега! Ми хочемо забрати механізми у тих людей, які мріють розпалити міжконфесійну ворожнечу в нашій країні, і діємо відповідно до Регламенту. Науково-експертне управління справді, ви справедливо сказали, критикувало попередній проект, тому колега Єленський як голова відповідного підкомітету його доопрацював, і науково-експертне управління зробить свій висновок.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Та хай зробить, після цього розглянемо цей законопроект.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так для того, щоб воно це зробило, ми маємо дати цей текст.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Так дайте цей текст.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми це і хочемо зробити. Ми його хочемо розглянути. Якщо комітет вирішить його підтримати, ми його тоді підтримаємо і передамо в науково-експертне управління. Щоб це зробити, нам треба це розглянути.

Будь ласка, колего.

СЛЕНСЬКИЙ В.Є. Я просто хотів відповісти на питання колеги Новинського. В першу чергу, звичайно, я і всіх закликаю відмовитися зараз від політичної риторики. Є, звичайно, багато речей, які ми бачимо, які є абсолютно неприйнятними. Але ми зараз говоримо не про це. Ми говоримо про те, що в червні 2015 року, пробачте, 2016 року наш комітет ухвалив рішення і він хоче переглянути це рішення. Ми проголосували за те, щоб ми... Давайте я дорозкажу, а потім ви. Ми проголосували за те, щоб переглянути це рішення. Це перше.

Друге. Я закликаю відмовитися від того, що називається мовою ворожнечі, приклеювання ярликів. Хочу нагадати, що держава не може висловлювати, це виходить з тих же рішень Європейського суду з прав людини по багатьом справам, не може виносити свої судження з приводу самої релігії: чи вона є канонічна, чи є неканонічна. Якщо комусь цікаво, наскільки канонічною є православна церква України і неканонічною російська

православна церква, я у вільний від роботи час можу прочитати на цю тему лекцію.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Не треба.

СЛЕНСЬКИЙ В.Є. Тому я закликаю вас говорити про ті умови, які закладені, ті положення, які закладені в цей текст. Ідеться про те, що існує, ви ж питаєте, чим нас не влаштовує цей законопроект. Цей законопроект був ухвалений в радянський час, у квітні 1991 року, і так більш-менш він працював.

Я можу розповісти знову ж таки, якщо когось цікавить історія цього Закону "Про свободу совісті та релігійні організації", окрему лекцію, починаючи зі слів Плюща, коли його приймали. Я думаю, що це становить інтерес тільки для, так би мовити, особливих шанувальників цієї теми.

Але ми говоримо про те, що і загальна декларація прав людини і український Закон "Про свободу совісті", вони надають громаді право вільно змінювати своє підпорядкування і вільно визначати, до якого саме релігійного центру йому належати.

От я читаю висновок Науково-експертного управління. Особи, які сповідують ту чи іншу релігію, не повинні звітувати перед державою про свою приналежність до тієї чи іншої релігійної громади, чи беруть вони участь у її релігійному житті. Це означає, що особа може в будь-який час змінити свою приналежність до тієї чи іншої релігійної громади.

Таким чином, є підстави вважати, що зазначене питання не є предметом законодавчого врегулювання – пише Головне науково-експертне управління. І це мені нагадує оці операції з "наперсточком": тут говоримо ми про громаду, а тут вони говорять про особу. Особа може перейти і змінити свої переконання, а право релігійної громади змінити своє релігійне переконання і свою релігійну підлеглисть, яке записано в законі, вона не може реалізувати.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Чому?

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Тому що вона не може реалізувати. І ми даємо ту мінімальну можливість їй змінити свою релігійну підлеглість.

ПОДОЛЯК І.І. Тому що норми закону дуже загальні.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Дозвольте я завершу. У нас є потреба для багатьох релігійних громад, які говорять, що ми не можемо реалізувати своє право на зміну релігійної підлеглості тому чи іншому центру. В цьому законі ніде не говориться, ідеться про канонічну, неканонічну церкву, про буддистів чи про іудаїстів, тут говориться про зміну релігійної підлеглості. Може вона змінити її? Вона по закону може. Ми прописуємо цей механізм, прописуємо його дуже обережно. Тут немає ніякого насильства, ніяких оголошень екстремістам і так далі.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Еще раз. Может быть, этот закон десять раз хороший, я же не против. Я же вам только сейчас говорил о том, что мы нарушаем Регламент, Закон "О Регламенте Верховной Рады", мы нарушаем Закон "О Комитетах Верховной Рады"... Ну дайте, мы же все дискутируем, почему вы все отвлекаете его?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Потому что он профессор.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Пане професоре, почему вы отвлекаетесь?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Не професор.

ПОДОЛЯК І.І. *(Не чути)*

НОВИНСЬКИЙ В.В. Ну тогдa я немнoжкo подожду.

(Шум у залі)

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Шановні панове, я думаю так, ви за мир, правда?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Мы единственная партия в Верховной Раде, которая за мир... *(Шум у залі)*

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Тим не менше, як каже ваша партія, тут ми за цим круглим столом сидимо і дуже уважно слухаємо те, що ви говорите... І якщо дійсно у нас є хоч маленька така, знаєте, підозра, що ви десь праві в чомусь, то давайте обговоримо. Ми можемо не обов'язково прийняти сьогодні... *(Шум у залі)* Я теж проти того, щоб у цьому ділі щось там...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Нахомутать.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Я не сказав такого. Я просто кажу, що, можливо...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Я могу закончить?

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Так ви ж хочете навпаки, ви ж хочете спровокувати (?) всіх...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Не хочу, не хочу. Дайте я сейчас скажу.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Я хочу вдумливо (*нерозбірливо*) до ваших пропозицій.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Дякую. (*Шум у залі*)

Пан професор, можна вас? Може, цей закон десять раз хороший, так давайте, чому нам поспішати приймати рішення зараз, коли все незнайоме з текстом цього закону? Може бути, я прочитаю його тоді уважливо? Мені юристи всі підкажуть, як трактувати те чи інші норми цього закону. І тільки після цього ми приймемо правильне рішення. І ми, може бути, будемо вас дякувати за те, що підготували такої дуже зважений і правильний законопроект. Я тільки - за, щоб у цій сфері не було ніякого більшовизму.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Але ви не сказали одне. Яка у вас пропозиція?

НОВИНСЬКИЙ В.В. У мене пропозиція така, що ми повинні цей закон вивчити, вивчити, щоб по ньому дали нам висновок експертного управління, по цьому законопроекті, і тільки після цього приймати відповідальне рішення. Ми ж зараз приймаємо "кота в мішку". Ви не читали цей закон, законопроект. Я не читав його теж. І ось ми повинні довіряти пану Єленському. Я з великою повагою до нього відношусь, але давайте ми вивчимо цей законопроект.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Дивіться, якщо ми його приймемо згідно з Регламентом як альтернативний, так...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Доопрацьований.

(*Шум у залі*)

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. *(Без мікрофону, погано чути)* Як там сказано? "При підготовці законопроекту до першого читання головний комітет може викласти в ньому альтернативні варіанти спірних положень". Ми якраз говоримо про ці спірні положення. Ми виклали їх як альтернативні. Зараз ми цю редакцію комітету, ми, значить, в редакції комітету зареєструємо, він дійсно не зареєстрований, після чого хай ГНЕУ виносить свою... Але скажіть їм, щоб вони ж... *(нерозб.)*

НОВИНСЬКИЙ В.В. Хто "вони"?

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Головне науково-експертне управління.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Однажды уже Юраш договорился на прямом эфире, сказал, что Новинский дал взятку науковому управлінню, чтобы сделать такой вот висновок....

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Це неправда, так?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, Ірина Ігорівна вийшла. Дивіться, у нас є...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Поэтому у нас другого "висновку" и не могло быть. Прочитайте текст, и все станет ясно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, дивіться, ми дуже довго обговорювати цей законопроект. Справді, колега Єленський вніс туди ті пропозиції, які неодноразово звучали на нашому комітеті, в тому числі ...

НОВИНСЬКИЙ В.В. Миколо Леонідовичу, давайте ми вивчимо ті пропозиції. И после этого примем решение.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Скільки ми будемо вивчати?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Ну, неделю, две недели дайте.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Може, місяць? Може, рік?

НОВИНСЬКИЙ В.В. До следующего заседания комитета. Зачем нам торопиться? Или, может, Порошенко нужно показать по телевизору, как переходят в другую церковь?

_____. При чем тут Порошенко?

_____. Я ж не належу до партії Порошенка.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Вот этим всем руководит Павелко, мы это все знаем, как все это работает.

_____. Павелко?!

НОВИНСЬКИЙ В.В. Не Павелко, Павелко футболом руководит.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Дивіться, я ще раз пропоную, що на нашому комітеті не будуть звучать такі речі, як "гундяєвська секта", "порошенківська церква" і всякі інші речі. Ми ж серйозні люди, навіщо нам оце перетворювати на таку "площадную брань".

НОВИНСЬКИЙ В.В. Це правда. Це не "площадная брань", це правда, те, що я казав.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. А про секту?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Ця "секта" визнана всім світом, як ви говорите, секта. Ця церква визнана всім світом. И пятое место в Диптихе православных церквей мира. Так или нет?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Українська зараз є в Диптиху точно так само, як і ця.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Поки що ні.

А также, когда Блаженнейшего избрали Блаженнейшим Митрополитом Украины, Киевского и Всея Украины, то нас поздравили все представители церквей. А кто поздравил сейчас?...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Взагалі-то цей законопроект про інше. Я думаю, що він якраз повинен зняти конфлікти всіх церков не залежно від конфесій.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Ну, ви ж розумієте, хто "главный" і звідки світло Євангелія ісходить.

_____. Ну, навіщо оці розмови канонічна, не канонічна.

(Загальна дискусія)

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Давайте іти, якщо ми маємо можливість згідно з Регламентом зареєструвати цей закон, давати його потім на відгуки і так далі, то давайте це зробимо.

ПОДОЛЯК І.І. Розумне рішення!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, дивіться, в принципі, справді, цей законопроект в кінцевій його редакції був підготовлений не так давно і, може, було недостатньо часу тим, хто не брав участі над його роботою, як колезі Новинському, його прочитати. Всі інші члени комітету брали участь у розробці цього законопроекту.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Скажите, кто. Мне просто интересно. Вы брали участь?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Звичайно. Ми обговорювали, наприклад, норми, які стосуються двох третин і інші норми...

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, ще раз кажу, що, справді, цей законопроект готувався в досить стислі строки, і зрозуміло чому. Тому що процеси, які відбуваються в країні, потребують негайної реакції держави. І відкладати реакцію держави надалі це, в принципі, збільшувати і посилювати конфлікти, а ми точно в цьому не зацікавлені.

Разом з тим, керівництво коаліції, керівництво Верховної Ради буде вирішувати виносити цей закон на голосування в парламенті чи не виносити. До цього законопроекту можуть бути якісь зауваження того ж Науково-

експертного управління, і для того, щоб Науково-експертне управління їх висловило, нам потрібно їм його дати.

Можливо, потім ми знову зберемось і врахуємо ці зауваження, тому що вони і тому дали заперечення до нашого першого варіанту і ми тому зараз їх врахували, принаймні вони їх врахували.

Тому я би пропонував, це не є голосування за законопроект, це якраз є голосування за те, щоб комітет подав свій доопрацьований варіант, голова підкомітету його розробив разом з іншими членами комітету. І тому відповідно до частини третьої статті 110 Регламенту Верховної Ради України викласти альтернативні варіанти спірних положень законопроекту в редакції комітету, внести на розгляд Верховної Ради доопрацьований в комітеті законопроект, при цьому викласти назву доопрацьованого законопроекту в такій редакції – про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи та рекомендувати Верховній Раді України прийняти такий доопрацьований законопроект в першому читанні та в цілому. Є така пропозиція.

Які ще є пропозиції?

НОВИНСЬКИЙ В.В.в самом названии законопроекта, тот который вы предлагаете, поменять название

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так я тому і зачитав, що я пропоную змінити назву. Комітет може за це проголосувати.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Одно дело, когда руководство Верховной Рады нарушает Регламент, то зачем здесь нарушать Регламент, вы можете мне объяснить?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, дивіться, якщо ми в даному випадку порушуємо Регламент, то і керівництво Верховної Ради нам на це вкаже і Науково-експертне управління, а якщо не порушуємо, то рекомендуватиме до голосування цей законопроект, як це ми рекомендуємо. Це якраз і є справа керівництва Верховної Ради і Науково-експертного управління. Для того, щоб вони могли працювати, ми повинні їм дати цей законопроект, бо я, наприклад, вважаю, що норма в дві третини, яка має підтримати перехід, краще ніж 50 відсотків. Може ви вважаєте інакше, але я вважаю, що саме більшість релігійної громади повинна прийняти відповідне рішення.

Яка ваша пропозиція? Була моя пропозиція, я її зачитав.

НОВИНСЬКИЙ В.В. ...мы полтора часа назад получили. Спочатку була порівняльна таблиця, а сам текст законопроекта получили час назад. Как, не изучив этот законопроект, который состоит из восьми или девяти листов, принимать решение? Я предлагаю изучить его, может быть, я еще раз повторяю, что он десять раз хороший законопроект, изучить его, получить заключения Научно-экспертного управления.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми не отримаємо, поки його не зареєструємо.

НОВИНСЬКИЙ В.В. ...мы должны принимать ответственное решение. Но сейчас вы будете принимать решение безответственное.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Яка ваша пропозиція?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Я предлагаю перенести на следующее заседание комитета. Когда оно там будет? Через две недели. Вы сможете за день это изучить?

ЛЕСЮК Я.В. А чому на день не перенести? Чому ми повинні чекати два тижні до наступного засідання?

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Я вимушений констатувати, що мій колега Вадим Владиславович Новинський не зацікавлений в тому, щоб релігійні громади отримали право на реалізацію свого права, пробачте за тавтологію, на зміну релігійної підлеглості.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Пан Еленский, я прошу не толковать мои слова. Я сказал то, что сказал. Я сказал, что надо изучите этот вопрос...

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Ні. Ви пам'ятаєте?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Можно я закончу? Надо изучить этот законопроект, только после этого принимать ответственное решение – вот что я сказал. Еще раз, может быть, он десять раз хороший, я за вас буду просить, чтобы благодарность вынесли.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Хорошо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, щоб дати таку можливість пану Новинському, я все ж таки ставлю на голосування дві пропозиції, так, як вони надходили. Отже свою пропозицію я зачитав.

ЛЕСЮК Я.В. Перепрошую, можна слово?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, будь ласка.

ЛЕСЮК Я.В. А якщо ми все-таки візьмемо дійсно паузу до завтра, до десь години 12-ї? І тоді, щоб ніхто не говорив, що не мав часу і так далі.

Абсолютно тут немає таких нових великих новел. Я так зрозумів? Чому нам дійсно завтра не зібратися і вже на свіжу голову вирішити? Тобто я не розумію... Я розумію те, що ви хочете затягнути на два тижні, аж до наступної сесії.

НОВИНСЬКИЙ В.В. А что изменится? Два года законопроект лежал...

ПОДОЛЯК І.І. Обставини змінюються.

ЛЕСЮК Я.В. Тому що Віктор Єленський каже, що зараз ситуація прискорюється і недобре залишати напризволяще.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, у нас було три пропозиції. Свою я зачитав: підтримати цей законопроект. Зараз була пропозиція колеги Новинського: перенести розгляд цього законопроекту. І пропозиція колеги Лесюка: перенести його на завтра.

ПОДОЛЯК І.І. Ставте на голосування в порядку надходження пропозицій.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане Єленський, яка ваша позиція?

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Я думаю, що ми повинні підтримати вашу пропозицію.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пані Ірино?

ПОДОЛЯК І.І. Безсумнівно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тоді я ще раз її читаю. Відповідно до частини 3 статті 110 Регламенту Верховної Ради України викласти альтернативні варіанти спірних положень законопроекту в редакції комітету, внести на розгляд Верховної Ради доопрацьований в комітеті законопроект, при цьому викласти назву доопрацьованого законопроекту в такій редакції: про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи. Та рекомендувати Верховній Раді прийняти такий доопрацьований законопроект в першому читанні та в цілому.

Хто за таку пропозицію, прошу голосувати.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Николай Леонидович, можно я вас поправлю? Вы сказали "альтернативный законопроект". Он вносится на протяжении трех дней после регистрации этого законопроекта. Уже прошло три года!

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Хто утримався? Дякую. Хто проти? Дякую.
Оскільки більшість голосів...

ЛЕСЮК Я.В. Дозвольте я висловлю свою позицію?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, будь ласка.

ЛЕСЮК Я.В. Я абсолютно за новостворену церкву, я абсолютно хочу суб'єктивно, щоб вона ставала все більшою, більшою і більшою. Є дійсно православна церква в Україні законна, свята і так далі.

Але я не хочу, щоб ми не боїмося перенести на день розгляд ще раз і дати комусь підстави говорити, що десь були якісь спроби порушити Регламент і так далі. Я все-таки прошу проголосувати ще за мій проект. Нічого, за це проголосували, можливо, ще хтось і за моє проголосує. Це нічого не міняє.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре, я поставлю, хоча у нас вже рішення прийнято.

(Загальна дискусія)

СЛЕНСЬКИЙ В.Є. Ні ні, я хочу з цього приводу висловитися. Ви сказали дуже хороше.

Я хочу сказати, що ми збиралися з приводу цього законопроекту не один, не два і не три рази. Один раз ми зібралися, коли колега Новинський зареєстрував свій альтернативний законопроект. Ви пам'ятаєте, був такий альтернативний законопроект, в нього був номер 4242, він говорив про те, що рішення про зміну підлеглості вирішується консенсусом. Тобто громада збирається, 450 людей, і вона має вирішити це консенсусом. Це була норма, яка унеможлиблює будь-яку зміну підлеглості. Якщо б вирішувалися всі питання консенсусом, то у нас не було б Нікейсько-Царгородського Символу віри, взагалі б церкви не було, тому що не всі святі отці ...

НОВИНСЬКИЙ В.В. ... *(не чути, без мікрофону)*

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Дозвольте, я завершу. Бо я ж слухав про канонічність, все це слухав з кротостью і благоговенієм.

Якщо ви пам'ятаєте, коли ми виносили ваш законопроект, ви відмовились від нього, ви його зняли, тому що ви не хотіли...

(Загальна дискусія)

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є. Ні, це не те. Я вже не кажу про такі речі, коли ми ...

(Загальна дискусія)

ЛЕСЮК Я.В. А ви будете голосувати за те, що я пропоную, до завтра?

ПОДОЛЯК І.І. А кому, воно вам треба, до завтра? Особисто вам?

ЛЕСЮК Я.В. Так.

... *(не чути, без мікрофону)* хоча б формально. Ви будете за це голосувати?

НОВИНСЬКИЙ В.В. Я вам скажу так: я считаю, что мне это нужно изучить и после этого принимать решение. А до завтра как? Ночью? Куда мы торопимся?

ПОДОЛЯК І.І. Пане Лесюк, панові Новинському до завтра не помагає.

ЛЕСЮК Я.В. Поставимо питання, якщо він про це не голосує, тоді буде інше питання. Питання не в цьому, питання в тому... Я не хочу, щоб хтось говорив, тут ... Я не вірю, що це тиск Президента, який каже, що навпаки, кожен має бути там, де хоче.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Он говорит одно, а делает другое.

ЛЕСЮК Я.В. Я даю вам можливість теж "зберегти лице": проголосуйте за мою пропозицію, що ми завтра об 11-й годині, наприклад, збираємося і приймаємо це питання.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Если вы хотите сейчас, поставьте сначала мое предложение на голосование.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, наше рішення прийнято більшістю голосів. Тобто логіка каже, що не може одночасно бути прийнято декілька взаємовиключних рішень.

Ми можемо відмовитися від прийнятого рішення і прийняти якесь інше. Колега Лесюк, і я розумію аргументи колеги Лесюка насправді...

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Почекайте. Ще раз кажу, рішення ми вже прийняли. Тобто законопроект комітетом прийнятий. Комітет може, знову ж таки, більшістю голосів відповідно до Регламенту повернутися і змінити цю позицію. Колега Лесюк пропонує це зробити. Ми слухаємо аргументи, які нам щось дозволять аргументувати чи не дозволять. Ваш аргумент, колега Лесюк слушно запитував, а коли ви пропонуєте це розглянути?

НОВИНСЬКИЙ В.В. В 14:00 завтра, не в 11:00, а в 14:00.

ЛЕСЮК Я.В. Я знаю, що таке п'ятниця.

НОВИНСЬКИЙ В.В. Завтра четверг.

ЛЕСЮК Я.В. Я хотів би, щоб об 11-й прийняли, щоб паралельно зранку працювали відповідні служби юридичні і так далі. І щоб ми ввечері завтра...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Юридичні служби зможуть працювати лише після того, як ми прийняли. От зараз ми вже його по суті прийняли.

ЛЕСЮК Я.В. Ну, ми зранку об 11-й прийдемо...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. От якщо ми зараз його прийняли, ми його реєструємо і служби починають працювати завтра о 9-й.

ЛЕСЮК Я.В. Завтра ми можемо його о 10-й прийняти. Тоді працюють служби і ввечері це може бути прийнято. Я не хочу чекати два тижні...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колега Єленський і колега Подоляк, була пропозиція колеги Лесюка, для того щоб за неї проголосувати, ми повинні знову чотирма голосами скасувати щойно нами прийняте рішення. Ви будете за це голосувати чи ні?

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

ЛЕСЮК Я.В. А що ви втрачаєте? Ми завтра зберемося і так далі.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, я хочу всім подякувати. Рішення прийнято. Законопроект, доопрацьований комітетом, підтриманий. Далі Науково-експертне управління, як ви про це говорили, буде його вивчати. А далі буде керівництво визначати - виносити його в зал чи не виносити.

НОВИНСЬКИЙ В.В. В конце заседания я еще раз хочу сказать, что вы этим решением грубо нарушили Закон Украины о Регламенте и Закон Украины о комитетах Верховной Рады. Я не знаю, что вам советуют ваши советчики, но я считаю, что они вас вводят в заблуждение. Вы нарушили эти два законопроекта...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колега, я з вами категорично не погоджуюся.

НОВИНСЬКИЙ В.В. ... и решение принято незаконное.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми діємо виключно в правовому полі і відповідно до чинного законодавства в інтересах миру, злагоди і спокою в Україні.

Дякую, колеги.